

CENTRALNY
ORGAN ZWIĄZKU
NAUCZYCIELSTWA
POLSKIEGO

Głos Nauczycielski

Tygodnik społeczno-osiwiatowy

ROK LIX Nr 44

WARSZAWA, DNIA 31 PAŹDZIERNIKA 1976 R.

CENA 2 ŻŁ

XII Krajowy Zjazd Delegatów zatwierdził program działania ZNP na lata 1976—1980 oraz zobowiązał Zarząd Główny, aby w oparciu o ten program a także wnioski zgłoszone w dyskusji przedzjazdowej i na zjeździe opracować plan pracy ZNP na następną kadencję.

Jakie są główne kierunki działania ZNP — zatwierdzone przez zjazd?

Obejmują one problemy wynikające z funkcji Związku — jako współgospodarza oświaty i nauki, reprezentanta i rzecznika interesów pracowników oraz szkoły, kształtowania ich zaangażowanych obywatelskich postaw. Na czoło zadań ZNP — jako współgospodarza oświaty i wychowania — wysuwają się zadania wynikające z uchwał partii, a zwłaszcza VII Zjazdu PZPR.

W bieżącym 5-leciu rozpocznie się wdrażanie reformy szkolnej. ZNP weźmie w związku z tym aktywny udział w ostatecznym opracowaniu zasad nowego ustroju szkolnego, jego treści programowych oraz warunków niezbędnych do wprowadzenia go w życie.

Doświadczenia pracy szkół i placówek oświatowych — to drugi kierunek prac wyznaczonych przez Uchwałę VII Zjazdu PZPR.

ZNP będzie w tym zakresie ściśle współdziałał z władzami oświatowymi. Szczególną rolę mają tu do spełnienia ognia ZNP: tworzenie warunków sprzyjających szerokiej wymianie poglądów i doświadczeń, rozbudzenie pedagogicznych inicjatyw nauczycieli oraz kształtowanie klimatu dobrej, rzetelnej pracy dydaktyczno-wychowawczej i opiekuńczej.

Ognia ZNP będą uczestniczyć w realizacji zasad współdziałania szkół z zakładami pracy, zacieśniania współpracy nauczycieli z rodziną, środowiskiem i instytucjami społecznymi, będą dążyły do kształtowania postaw patriotycznych młodzieży, wychowywania jej przez pracę oraz rozwijanie samorządnej działalności organizacji młodzieżowych.

Szczególne role przypada ogniom ZNP w kształceniu, doskonaleniu i doskonaleniu nauczycieli.

Wynika to zarówno z charakteru Związku, jako organizacji zawodowej nauczycieli, jak również z najlepszych tradycji, sięgających początków tworzenia się nauczycielskiego ruchu zawodowego.

XII Zjazd Delegatów ZNP wytyczył, w zakresie kształcenia kandydatów na nauczycieli, dla ogniw ZNP dwa główne zadania:

— poprawa rekrutacji kandydatów na studia nauczycielskie,

— pogłębienie pracy ideowo-wychowawczej w szkołach kształcących nauczycieli, lepsze ich przygotowanie praktyczno-metodyczne do zawodu.

W zakresie doskonalenia czynnych nauczycieli do najważniejszych należą:

— doskonalenie warunków studiów, bazy noclegowej, socjalnej, zapewnienie niezbędnych podręczników, skryptów, doskonalenie działalności punktów konsultacyjnych, kursów wyrównawczych;

— tworzenie w uczelniach atmosfery życzliwości i pomocy studiującym, zapewnienie prawidłowej organizacji procesu kształcenia, stworzenie nowoczesnych środków dydaktycznych, utrzymanie wysokiego poziomu i sprawności studiów;

— przygotowanie nauczycieli starszych do egzaminów kwalifikacyjnych;

— organizowanie w szkołach macierzystych pomocy nauczycielom studiującym oraz podnoszącym kwalifikacje zawodowe, stworzenie wokół nich klimatu życzliwości, zachęty i koleżeńskości współdziałania.

W zakresie doskonalenia nauczycieli:

— dalsze doskonalenie działalności ideowo-pedagogicznej, prowadzonej przez ognia ZNP przy pomocy instancji partyjnych;

— współdziałanie w propagowaniu, organizowaniu i doskonaleniu wszystkich form doskonalenia prowadzonych przez Instytut Kształcenia Nauczycieli.

ZNP obejmuje swoim zakresem działania również szkoły wyższe oraz placówki naukowe, łącznie z PAN. W szeregach Związku znajduje się poważny procent pracowników nauki. Stąd też w programie działania ZNP specjalny rozdział poświęcony roli ogniw ZNP w rozwoju szkol-

Prezydium zjazdu: w pierwszym rzędzie od lewej — minister Jerzy Kuberski, sekretarz CRZZ Stanisław Lewandowski, przewodniczący Rady Państwa Henryk Jablonski, prezes ZG ZNP Bolesław Grześ, delegatka woj. szczecińskiego Danuta Łukowska, sekretarz KC PZPR Andrzej Werblan, minister Sylwester Kaliski, sekretarz Naukowy PAN Jan Kaczmarek.

Zdjęcia w numerze: Czesław Górski

KIERUNKI DZIAŁANIA

nictwa wyższego i nauki. Oto treść tego rozdziału:

Program budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego stawia przed nauką i szkolnictwem wyższym zadanie podniesienia jakościowych efektów kształcenia oraz rozwoju badań naukowych i prac wdrożeniowych. Niezbędne jest więc zacieśnienie więzi placówek naukowych i szkolnictwa wyższego z praktyką społeczno-gospodarczą, w celu dalszego rozwijania postępu technicznego i ekonomicznego, kształcenie wysoko wykwalifikowanych kadr dla potrzeb gospodarki i kultury oraz intensyfikacja produkcji.

W pracy naukowo-badawczej nieodzowne jest podejmowanie i rozwiązywanie problemów wpływających z aktualnych i perspektywicznych potrzeb kraju, eliminowanie działań pozorujących pracę naukową, terminowe realizowanie tematów badawczych, koncentracja środków i kadr na zagadnieniach priorytetowych dla rozwoju gospodarki narodowej. Rady zakładowe będą w jeszcze większym stopniu troszczyć się o stworzenie jak najlepszych warunków, służących twórczej i efektywnej pracy placówek naukowych i uczelni.

Istotnym zadaniem pracowników nauki, szczególnie nauczycieli akademickich, będzie podnoszenie poziomu pracy ideowo-wychowawczej i dydaktycznej w uczelniach, kształtowanie zaangażowanych postaw oraz twórczej osobowości studentów.

Rady zakładowe ZNP wyższych uczelni wspierać będą wszelkie inicjatywy służące urowocześnieniu pracy dydaktyczno-wychowawczej, rozwojowi nowatorstwa i wynalazczości pracowników i studentów, doskonaleniu form współpracy między placówkami naukowymi i zakładami pracy, poprawie organizacji badań, praktyk produkcyjnych, stażów, zaplecza materialno-technicznego uczelni i instytutów. Kontynuować należy wszelkie formy działal-

ności służące kształtowaniu socjalistycznej kultury pracy i współzycia zespołów naukowych, krzewić idee przodownictwa i wzorowego wykonywania codziennych obowiązków, popularyzować nowatorskie formy działalności dydaktyczno-wychowawczej.

Podjęte zostaną działania służące: rozwojowi młodej kadry naukowej, efektywnemu wykorzystaniu jej zdolności, talentów i możliwości twórczych, podnoszeniu jakości badań i publikacji naukowych, utrwalaniu rzetelnej krytyki naukowej, podnoszeniu sprawności studiów doktoranckich.

Ognia ZNP otaczać będą szczególną opieką kadrę rozpoczynającą pracę w uczelni i placówce naukowej, analizować warunki jej startu zawodowego i rozwoju naukowego oraz warunki pracy i życia. Istotne znaczenie ma w tej mierze zapewnienie wszechstronnej informacji naukowej, doskonalenie znajomości języków obcych, pomoc w organizowaniu warsztatu naukowego i dydaktycznego, wymiana doświadczeń, koleżeńska pomoc.

Niezbędny jest dalszy aktywny udział pracowników nauk społecznych i humanistycznych oraz uczelni wyższych w rozwijaniu i wdrażaniu teoretycznych podstaw systemu edukacji narodowej, w dobrym przygotowaniu zawodowym i ideowo-politycznym przyszłych kadr pedagogicznych, systematycznej poprawie warunków i efektywności studiów nauczycieli pracujących.

Ognia związkowe w szkolnictwie wyższym i placówkach naukowo-badawczych będą w swej działalności kierować się Uchwałą VII Krajowej Konferencji Sekcji Nauki Zarządu Głównego ZNP.

Funkcje szkoły kształtowania świadomości postaw-ideowo-społecznych i moralnych swych członków, ich zaangażowania w realizacji zadań wytyczonych przez

partię — Związek spełnia nie tylko przez działalność ideowo-pedagogiczną, ale również — społeczno-kulturalną, turystyczno-krajoznawczą i sportową. W tej dziedzinie ognia ZNP mogą szczycić się pięknym dorobkiem. Dorobek ten będzie w następnej kadencji pomnażany a wszystkie dotychczasowe kierunki działalności rozwijane i wzbogacane.

Warunki życia i pracy członków ZNP — to jeden z podstawowych odcinków pracy Związku, jako reprezentanta i rzecznika interesów pracowników oświaty i nauki.

W programie działania na lata 1976—1980 wytyczono między innymi następujące zadania:

„Związek Nauczycielstwa Polskiego będzie współdziałał z władzami państwowymi i administracją szkolną w realizacji Uchwały VII Zjazdu PZPR, która obowiązuje do otoczenia szczególną troską i opieką zawodu nauczycielskiego, dbałości o poprawę warunków życia i pracy, podnoszenia kwalifikacji zawodowych i ideowo-moralnych, kształtowania wokół szkoły i nauczycieli atmosfery życzliwości, zaufania i pomocy ze strony społeczeństwa oraz podnoszenia rangi społecznej zawodu nauczycielskiego. ZNP z pełnym przekonaniem będzie współuczestniczył w dalszych wysiłkach partii i państwa — na rzecz poprawy sytuacji materialnej nauczycieli i nauczycieli akademickich — stanowiących konsekwentną kontynuację dotychczasowej polityki w tej dziedzinie.

ZNP będzie współdziałał w dalszym doskonaleniu systemów placowych poszczególnych grup pracowników oraz honorowaniu innych prac, zgodnie z zasadą ilości i jakości osiąganych efektów. Będziemy nadal podejmować starania zmierzające do przyspieszenia wprowadzenia zakładowego

(Dokończenie na str. 4—5)

NOWO WYBRANE WŁADZE ZNP

Bolesław GRZEŚ
— prezes ZG ZNP

Urodził się 6 stycznia 1932 r. we wsi Wrzeszczyna w woj. poznańskim. Rodzice jego posiadali niewielkie gospodarstwo rolne. W latach okupacji hitlerowskiej uczęszczał do niemieckiej szkoły dla dzieci polskich w miejscowości Wieleń. Po wyzwoleniu ukończył szkołę podstawową, a następnie Liceum Pedagogiczne w Rogoźnie Wlkp.

Pracę zawodową rozpoczął jako kierownik internatu Zasadniczej Szkoły Zawodowej w Słubicach nad Odrą. Po odbyciu służby wojskowej (1952-1955) objął obowiązki wychowawcy internatu Zasadniczej Szkoły Zawodowej we Wrześni. W roku 1960 przeniesiony został na etat nauczyciela tej szkoły. W tym czasie ukoń-

czył zaoczne studium nauczycielskie — kierunek historia.

W latach 1963-1969 pełnił funkcję prezesa Zarządu Oddziału ZNP we Wrześni, a następnie podjął pracę w byłym Zarządzie Okręgu ZNP w Poznaniu, jako kierownik Wydziału Pedagogicznego. W międzyczasie ukończył studia zaoczne na Wydziale Filozoficzno-Historycznym Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, uzyskując w roku 1966 tytuł magistra historii.

W maju 1970 roku wybrany został prezesem b. Zarządu Okręgu ZNP w Poznaniu, a po X Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP wszedł w skład Prezydium Zarządu Głównego ZNP. Równoległe z pracą zawodową brał czynny udział w działalności politycznej (od 1954 roku jest członkiem PZPR), społecznej i kulturalnej oraz w pracach rad narodowych i związków zawodowych.

W październiku 1971 roku obronił pracę doktorską na temat polityki germanizacyjnej rządów pruskich w Poznaniu i uzyskał stopień doktora nauk humanistycznych.

Na XI Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP w październiku 1972 roku wybrany został prezesem Zarządu Głównego ZNP. Jest równocześnie członkiem Prezydium CRZZ i członkiem Komitetu FISE, pełni liczne funkcje społeczne w Ogólnopolskim Komitecie Frontu Jedności Narodu, Polskim Komitecie Obrony Pokoju, Polskim Komitecie d/s UNESCO.

Za swą działalność został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem 30-lecia PRL, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką ZNP.

XII Krajowy Zjazd Delegatów ZNP powierzył mu ponownie funkcję prezesa Zarządu Głównego.

robotniczej w 1934 roku. Ukończyła Uniwersytet Warszawski, jest magistrem pedagogiki społecznej. Pracę zawodową rozpoczęła w 1952 roku jako nauczycielka szkoły podstawowej. Od 1954 roku do 1958 roku była kierowniczką Wydziału Propagandy Komitetu Powiatowego PZPR w Płońsku. W latach następnych była sekretarzem Oddziału Powiatowego ZNP w Płońsku, a potem dyrektorem Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Płońsku. Od 1972 r. do 1973 r. była prezesem Zarządu Okręgu Warszawskiego ZNP, a przez następny rok wicekuratorem Warszawskiego Okręgu Szkolnego. 1 kwietnia 1976 r. została wybrana na sekretarza Zarządu Głównego ZNP.

Od wielu lat jest aktywistką ruchu zawodowego, zastępcą członka Plenum CRZZ. Przez cztery lata była radną i przewodniczącą Komisji Oświaty Miejskiej Rady Narodowej w Płońsku.

W Zarządzie Głównym ZNP kieruje sprawami działalności organizacyjnej.

Odnaczona jest między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką ZNP.

Jest długoletnim, zasłużonym działaczem społeczno-politycznym i związkowym.

Urodzony w 1931 roku w Bydgoszczy, w rodzinie robotniczej. Ukończył studia wyższe, jest magistrem geografii. Pracę dydaktyczno-wychowawczą rozpoczął w 1950 r. jako nauczyciel Szkoły Podstawowej w Choszczynie. W latach następnych był kolejno wicedyrektorem szkoły, wiceprezesem Oddziału Miejskiego ZNP i prezesem Zarządu Okręgu ZNP w Bydgoszczy. Od 1973 roku jest sekretarzem Zarządu Głównego ZNP.

Pracę zawodową łączy z aktywną działalnością społeczną. Przez kilka lat był członkiem egzekutywy i przewodniczącym Komisji Oświaty i Nauki Komitetu Wojewódzkiego PZPR, przewodniczącym Komisji Oświaty WKZZ w Bydgoszczy, radnym i członkiem Komisji Oświaty WRN w Bydgoszczy.

Jako sekretarz Zarządu Głównego prowadzi sprawy związane ze szkoleniem ideowo-pedagogicznym, pracą kulturalno-oświatową, szkoleniem aktywnym.

Odnaczony jest między innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką ZNP.

Waldemar MICHOWICZ — wiceprezes ZG ZNP

Urodził się 9 października 1929 r. w Jaśle w woj. krośnieńskim w rodzinie rzemieślniczej. Ukończył wyższe studia historyczne uzyskując tytuł doktora nauk humanistycznych. Wykładowca historii, docent, a następnie dziekan na Uniwersytecie Łódzkim Kol. W. Michowicz jest równocześnie aktywnym działaczem Związku Nauczycielstwa Polskiego, do którego wstąpił w roku 1952, a także działaczem społecznym. Pełni funkcję członka Rady Zakładowej ZNP, prze-

wodniczącego Okręgowej Sekcji Nauki, członka Zarządu Krajowej Sekcji Nauki, jest również wiceprzewodniczącym sekcji propagandowej Łódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu.

Za swoją działalność odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Medalem Trzydziestolecia PRL, Złotą Odznaką ZNP.

Na XII Krajowym Zjeździe Delegatów ZNP wybrany został wiceprezesem Zarządu Głównego ZNP.

Tadeusz TOCZEK — wiceprezes ZG ZNP

Wyższą Szkołę Nauk Społecznych przy KC PZPR, a następnie uzyskał tytuł magistra na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Warszawskiego.

Swoją działalność społeczno-polityczną i pracę zawodową rozpoczął w roku 1945 na terenie byłego powiatu Brzozów w woj. rzeszowskim. Tam wstępuje do OMTUR i ZNP. W 1947 r. przenosi się do woj. wrocławskiego i osiedla w Malczycach, gdzie zostaje początkowo nauczycielem, a wkrótce kierownikiem szkoły podstawowej. W tym czasie wstępuje do Stronnictwa Ludowego i rozpoczyna szeroką działalność. Jako działacz oświatowy włącza się do walki z analfabetyzmem pełniąc szereg odpowiedzialnych funkcji.

Aktywny działacz ZNP przeszedł wszystkie szczeble od szeregowego członka tej organizacji poprzez prezesa ogniska, sekretarza Oddziału, do prezesa Zarządu Okręgu we Wrocławiu i wiceprezesa Zarządu Głównego ZNP, którą to funkcję pełni przez kilka kolejnych kadencji. Jest członkiem CRZZ. Przez pięć kolejnych kadencji był posłem na Sejm PRL. W IV kadencji był zastępcą przewodniczącego sejmowej Komisji Pracy i Spraw Socjalnych, a w następnej — zastępcą przewodniczącego sejmowej Komisji Oświaty i Nauki.

wiu i wiceprezesa Zarządu Głównego ZNP, którą to funkcję pełni przez kilka kolejnych kadencji. Jest członkiem CRZZ. Przez pięć kolejnych kadencji był posłem na Sejm PRL. W IV kadencji był zastępcą przewodniczącego sejmowej Komisji Pracy i Spraw Socjalnych, a w następnej — zastępcą przewodniczącego sejmowej Komisji Oświaty i Nauki.

Działał także w różnych organizacjach społeczno-politycznych, jak: Towarzystwo Szkoły Świeckiej, Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu, Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich.

W Zarządzie Głównym ZNP kieruje sprawami socjalno-bytowymi nauczycieli. Odnaczony: Krzyżami — Oficerskim i Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Medalem Komisji Edukacji Narodowej, Złotą Odznaką ZNP oraz Tytułem Honorowym „Zasłużony Nauczyciel PRL”.

Władysław WAWRZYNOWSKI — wiceprezes ZG ZNP

Jest aktywnym, zasłużonym i długoletnim działaczem społeczno-politycznym i związkowym.

Urodzony w 1920 roku, we Lwowie, w rodzinie robotniczej. Ukończył SGPIŚ w Warszawie, ma wykształcenie pedagogiczne i ekonomiczne. W latach 1944-46 walczył w szeregach KBW. Następnie rozpoczął pracę nauczycielską i działalność związkową. Był kolejno: nauczycielem, kierownikiem szkoły, wicedyrektorem Centralnej Szkoły Partyjnej, dyrektorem liceum, inspektorem szkolnym, sekretarzem, a od 1964 roku wiceprezesem Zarządu Głównego ZNP.

Jednocześnie pełnił wysokie funkcje w naczelnych władzach organizacji oświatowych, był członkiem Prezydium ZG TSS, wiceprezesem ZG

TPD, członkiem Prezydium Szkolnego Związku Sportowego, aktywnie działał w PTTK, Radzie Kultury Fizycznej CRZZ. Pełnił odpowiedzialne funkcje w instancjach partyjnych między innymi jako członek Komitetu Dzielnicowego PZPR, członek Egzekutywy POP w Zarządzie Głównym ZNP.

Jako wiceprezes Zarządu Głównego ZNP kieruje finansami i gospodarką Związku.

Odnaczony jest między innymi: Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Złotą Odznaką ZNP, Tytułem Honorowym „Zasłużony Nauczyciel PRL”.

CZŁONKOWIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Krystyna Andruszewska, Wiesław Barczyk, Krystyna Bakała, Marian Biel, Alicja Bielak, Aniela Biernacka, Tomasz Blecharczyk, Irena Bratkowska, Tadeusz Budacz, Regina Cebulak, Halina Cywińska, Eugeniusz Czerkies, Antoni Dalba, Stefania Dębicka, Krystyna Drabot, Eugeniusz Duraczyński, Stanisław Fabisiak, Franciszek Filipowicz, Zofia Garganis, Stefania Gazda, Zdzisława Gębska, Jan Gładysz, Józef Głodek, Aurelia Groniek, Bolesław Grześ, Helena Gudowska, Irena Gurgul, Tadeusz Harańczyk, Jan Hądzlik, Edward Homa, Antoni Jackowski, Edward Jabłcki, Wiesław Jasiobędzki, Józefa Jarzyńska, Maria Jaszczuk, Zygmunt Jesionowski, Józef Kabala, Stefan Kaleta, Danuta Kaszubowska, Aleksandra Kiełb, Halina Kiliś, Kazimierz Kleczkowski, Eugeniusz Kostekiewicz, Eugeniusz Kriegerle, Józef Krupiński, Maria Kuczyńska, Janina Kula, Stefan Kuzera, Michał Langowski, Elżbieta Lech, Witold Lesik, Janusz Leszczyński, Władysław Lewandowska, Daniela Liberadzka, Bogdan Likszet, Feliks Linke, Włodzimierz Łętek, Danuta Lukowska, Maksymilian Maciaszek, Barbara Maj, Ja-

dwiga Mendakiewicz, Wanda Mentel, Bogdan Meryng, Waldemar Michowicz, Stanisław Midura, Danuta Mnich, Roman Modrzejewski, Irena Morzyto, Roman Mroczkowski, Wiesława Nakonieczna, Andrzej Niedzielski, Jerzy Niewodniczański, Jan Nowoń, Maria Nowak, Teresa Nowak, Jadwiga Olejniczak, Krystyna Opala, Stanisław Pawlik, Elżbieta Pietruszka, Kazimierz Piłat, Władysław Pluta, Barbara Początek, Janina Prządka, Jarosława Ptak, Jerzy Sablik, Janina Sok, Józef Staniszewski, Marian Starczewski, Edmund Sobczak, Michalina Sołtys, Tadeusz Suberlak, Stanisław Szybowski, Kazimierz Szymański, Marian Ślusarczyk, Franciszek Śmiałek, Henryk Świątek, Edmund Trempała, Tadeusz Toczek, Waclaw Tymiański, Julian Walczyński, Franciszek Wasząnik, Władysław Wawrzynowski, Adam Wojakowski, Gertruda Wojciechowska, Kazimierz Wojciechowski, Alojzy Wojtowicz, Zofia Wolańska, Halina Wołoszun, Mieczysław Wójcik, Eugeniusz Wnuczak, Franciszek Wypijewski, Teresa Zaborska, Magdalena Zielińska, Zofia Żardecka.

ZASTĘPCY CZŁONKÓW ZARZĄDU GŁÓWNEGO

Wanda Anusiak, Franciszek Bartoszewski, Marta Jeziorska, Krystyna Kwaśniewska, Anastazja Mo-

szyńska, Ryszard Muzioł, Daniela Szmajdzińska, Krzysztof Tubielewicz.

CZŁONKOWIE GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

Halina Białowąs, Jakub Bodziony, Lucyna Duży, Henryk Dziensiewicz, Maria Gwizdak, Irena Jankowska, Bogumiła Jarosz, Maria Jędrzyzkowska, Antoni Kukułka, Włodzimierz Łoziński, Kazimierz Makowski, Anna Marciniak, Józefa Nadziejka, Maria

Nazar, Stanisław Orlewicz, Barbara Owczarek, Jan Pasięka, Tadeusz Peter, Józef Piliński, Julian Sromicki, Helena Stępień, Mieczysław Simon, Janina Szymczak, Marian Urbański.

ZASTĘPCY CZŁONKÓW GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

Edward Banaszkiwicz, Eugeniusz Bąk, Henryka Grabowska, Janina From, Edward Szczepaniuk, Teresa Wójcik.

Aniela BIERNACKA
— sekretarz ZG ZNP

Jest długoletnią, zasłużoną działaczką oświatową, polityczno-społeczną i związkową.

Urodziła się w Guminie, w rodzinie

Tadeusz SUBERLAK
— sekretarz ZG ZNP

PREZYDIUM ZARZĄDU GŁÓWNEGO ZNP

Aniela Biernacka, Antoni Dalba, Franciszek Filipowicz, Bolesław Grześ, Antoni Jackowski, Halina Kiliś, Danuta Łukowska, Włodzimierz Łętek, Waldemar Michowicz, Jerzy Niewodniczański, Barbara Początek, Marian Ślusarczyk, Michalina Sołtys, Franciszek Śmiałek, Tadeusz Suberlak, Tadeusz Toczek, Władysław Wawrzynowski, Edward Trempała, Mieczysław Wójcik.

OSIĄGNIĘCIA — CELE

REFERAT SPRAWOZDAWCZO-PROGRAMOWY WYGŁOSZONY PRZEZ PREZESA ZG ZNP BOLESŁAWA GRZESIA

Cztery lata, jakie upłynęły od ostatniego zjazdu, miały doniosłe znaczenie w życiu kraju. Był to okres wyjątkowej pracy klasy robotniczej i całego narodu w pomnażaniu dorobku i siły socjalistycznej Polski, w urzeczywistnieniu programu VI Zjazdu PZPR, w doskonaleniu warunków życia i pracy obywateli. W latach tych wzrósł autorytet i kierownicza rola Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, ugruntował się socjalistyczny charakter przemian w naszym kraju.

VII Zjazd partii nakreślił wizję dalszego wszechstronnego rozwoju społeczno-gospodarczego i kulturalnego Polski. Członkowie Związku przyjęli z najwyższym uznaniem i aprobatą jego doniosły dla przyszłości ojczyzny program, którego celem nadrzędnym jest tworzenie najlepszych warunków materialnych i duchowych rozwoju człowieka.

Wcielenie w życie tego programu jest obecnie głównym zadaniem wszystkich obywateli.

Nakreślony w Uchwale VII Zjazdu PZPR program dalszego rozwoju oświaty i nauki za jedno z najważniejszych zadań uznaje podnoszenie poziomu wiedzy, kwalifikacji i umiejętności ludzi pracy, szeroki rozwój nauki i kultury, doskonalenie organizacji i metod pracy dydaktycznej, umacnianie socjalistycznego systemu wychowania i wprowadzania powszechnej szkoły 10-letniej.

Naczelnym zadaniem wszystkich pracowników oświaty i nauki, wszystkich członków ZNP jest organizowanie sił, myśli i działań dla pomysłnej realizacji zadań VII Zjazdu. Realizowanie tej dyrektywy przez oświatę i naukę znajduje pełne odbicie w działalności naszego Związku i całego ruchu zawodowego, który w swym działaniu szeroko uwzględnia sprawy udzielania szkole pomocy społecznej, kształtowania osobowości i postaw nauczycieli i młodzieży, poszerzanie pracy ideowo-wychowawczej w środowisku szkoły, krzewienie kultury pedagogicznej rodziców.

Dyrektywa ta inspirowała naszą organizację do podejmowania nowych inicjatyw oraz zadań, które wzbogaciły kierunki działania wytyczone w Uchwale XI Krajowego Zjazdu Delegatów, lepiej wiązały bieżącą działalność instancji i ogniw ZNP z aktualnymi potrzebami życia społeczno-oświatowego.

OSIĄGNIĘCIA W OŚWIACI I NAUCE

W doręczonym sprawozdaniu przedstawiliśmy przemiany i osiągnięcia w oświacie, nauce i wychowaniu, w warunkach pracy i życia pracowników oświaty i nauki. Kończąc się kadencja była okresem intensywnych działań w tych dziedzinach. W planach pracy szkół i placówek oświatowo-wychowawczych na lata 1972—1975 na czoło wysunięte zostały zadania w zakresie doskonalenia ich bieżącej pracy. Ponadto w pracach resortu i ZNP w tych latach koncentrowano się na przygotowaniu założeń programowo-organizacyjnych reform systemu edukacji narodowej, kształceniu i doskonaleniu nauczycieli.

W rezultacie podjęto wiele długookresowych działań zmierzających do: unowocześnienia programów i podręczników, dalszej rozbudowy i modernizacji bazy szkolnej, rekonstrukcji sieci szkolnej, zapewnienia młodzieży możliwości kontynuowania nauki w szkołach zawodowych i średnich, rozwinięcie różnorodnych form opiekuńczo-wychowawczych w szkołach i placówkach oświatowych, upowszechnienia wychowania przedszkolnego dla dzieci 6-letnich.

Ogniwa i instancje ZNP wspierały całościowo te przedsięwzięcia, które służyły podniesieniu efektywności kształcenia i wychowania oraz przygotowaniu warunków społecznych, programowych, kadrowych i materialnych reformy edukacji narodowej.

Ze szczególnym uznaniem przyjmujemy wysiłki zmierzające do wyrównywania poziomu i wyników pracy wszystkich placówek oświatowych oraz objęcie dalszym kształceniem 98 proc. absolwentów szkół podstawowych, w tym ponad 40 proc. w pełnych szkołach średnich. Odnotowujemy przyspieszony rozwój wychowania przedszkolnego, czego wyrazem jest fakt, że ponad milion dzieci — w tym 90 proc. w wieku 6 lat — już objęto różnymi formami wychowania przedszkolnego.

Podjęta została organizacja zbiorowych szkół gminnych, których w bieżącym roku jest już ponad 1700.

Związek wspiera proces umacniania szkół gminnych, jak też tworzenia najlepszych warunków do ich systematycznego rozwoju.

Pomyślnie kontynuowany jest proces modernizacji szkolnictwa zawodowego, doskonalenia nomenklatury zawodów i profili kształcenia. W wielu jednak przypadkach kierunki kształcenia nie zawsze są zbieżne z regionalnymi potrzebami zatrudnienia. Dlatego należy bardziej zdecydowanie eliminować nieprawidłowości w sieci szkół zawodowych, zwłaszcza zasadniczych, i lepiej dostosowywać je do aktualnych i perspektywicznych potrzeb kraju, poszczególnych regionów.

W świetle IV Plenum Komitetu Centralnego naszej partii szczególnego znaczenia nabiera również problem przygotowywania wysoko kwa-

lifikowanych kadr dla rolnictwa i sfery usług na wsi. Podnoszenie produkcji rolnej wymaga przygotowania odpowiedniej liczby wysoko kwalifikowanych kadr specjalistów, jak również rozbudowy placówek przysposabiających do zawodu rolnika.

W ostatnim pięcioletciu nastąpił dalszy wzrost opieki państwa nad dziećmi i młodzieżą, w udzielaniu jej pomocy, co znalazło wyraz w rozwoju świetlic szkolnych, akcji dożywiania, w zwiększeniu liczby stypendiów, skierowań na kolonie i obozy, a także w zwiększonej opiece nad dziećmi i młodzieżą specjalnej troski. Wydatniejszą opieką pedagogiczną otoczono uczniów napotykających trudności w nauce i młodzież zagrożoną wychowawczo.

Stworzono korzystniejsze warunki do pracy wychowawczej w internatach, bursach i placówkach młodzieżowych, upowszechniono jest w szkołach podstawowych system wychowawczy pobudzający aktywność uczniów i ich samorządność. Szybszego doskonalenia wymagają natomiast metody wychowywania przez pracę, zwłaszcza formy obowiązkowej pracy społecznej, wyrażające szacunek do pracy, sposobność do przyszłych ról oraz funkcji zawodowych i społecznych.

W okresie sprawozdawczym nastąpiły również znaczne zmiany w systemie zarządzania i kierowania oświatą. Miały one na celu przede wszystkim unowocześnienie i usprawnienie pracy administracji szkolnej, dostosowanie jej do nowej struktury administracyjnej kraju, zwiększenie operatywności i efektywności działania oraz zapewnienie jednolitego nadzoru nad całym szkolnictwem.

W ostatnim pięcioletciu wydatkowano w resorcie oświaty na inwestycje szkolne około 17 mld zł. Oddano do użytku 1692 szkoły i placówki oświatowo-wychowawcze, w tym 960 szkół podstawowych oraz 23 tys. izb mieszkalnych dla nauczycieli. Niepokoić musi jednak fakt zrealizowania inwestycji szkolnych w poprzednim 5-leciu tylko w 83,3 proc. Uważamy, że sprawa pełnej realizacji inwestycji oświatowych powinna być w centrum uwagi zarówno władz terenowych, administracji szkolnej, jak i instancji i ogniw ZNP.

W sferze oświaty i nauki, podobnie jak w całej gospodarce, konieczne jest skupienie uwagi na usuwaniu przeszkód i niedociągnięciach obniżających efektywność i jakość pracy, jak też na wywalaniu rezerw tkwiących w organizacji procesu dydaktycznego i wychowawczego, w efektywnym wykorzystaniu pomocy i urządzeń, w ciągłym doskonaleniu wiedzy i pracy nauczycieli.

Osiąganie wyższej jakości pracy szkół, uczelni, placówek oświatowych i naukowych nie oznacza w każdym przypadku wyłącznie wysokich nakładów, nowych inwestycji oraz wzrostu zatrudnienia. Chodzi o to, by następowała ona przez racjonalną intensyfikację pracy, zwiększoną dyscyplinę, coraz wyższą sprawność kształcenia, postęp metodyczny i nowatorstwo, rozwój indywidualnego i zespołowego nowatorstwa pedagogicznego nauczycieli i nauczycieli akademickich.

Wzrost zaangażowania ideowego i aktywności zawodowej pracowników oświaty i nauki w codziennej pracy dydaktyczno-wychowawczej w dzieci i młodzieżą, w pracy naukowo-badawczej, jak i w działalności społecznej w środowiskach zawodowych, podnoszenie dyscypliny pracy, dążenie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, pogłębiająca się troska o warsztat pracy naukowej i szkolnej — potwierdzają, że istnieje wiele nie wykorzystanych jeszcze rezerw w organizacji pracy, w gospodarowaniu kadrami specjalistycznymi i czasem pracy, w szerszym i odważniejszym stosowaniu nowych metod, w pełnym wykorzystaniu urządzeń, aparatury i innych pomocy w procesie badawczym i procesie dydaktycznym.

PRZED NAMI NOWE CORAZ TRUDNIEJSZE ZADANIA

Realizacja słusznej polityki oświatowej stworzyła przesłanki postawienia przed szkolnictwem i nauką nowych, jakościowo wyższych celów i zadań. W wyniku postanowień VI Zjazdu partii sformułowaliśmy ambitny program przeprowadzenia reformy szkolnej, upowszechnienia wykształcenia średniego, pogłębienia twórczej roli nauki wobec gospodarki i kultury narodowej. Na program ten złożyły się potrzeby wynikające z tempa socjalistycznego rozwoju kraju, jak i potrzeby dostosowania oświaty i nauki do wyższego etapu rewolucji naukowo-technicznej, do potrzeb budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. Chcemy uczynić ze szkoły instytucję oświatowo-wychowawczą otwartą na wszystko co nowe i twórcze, przygotowującą młodzież tak, aby mogła dobrze kontynuować dzieło socjalistycznego przeobrażenia Polski.

Koncepcja reformy, jej założenia organizacyjno-programowe były przedmiotem żywego zainteresowania instancji i ogniw związkowych i spotkały się z powszechną nauczycielską i związkową aprobatą. Daliśmy temu również wyraz na posiedzeniu Prezydium w lipcu oraz Plenum Zarządu Głównego we wrześniu br.

Podkreślając doniosłość wdrażania nowoczesnego modelu oświaty i wychowania, widzimy równocześnie wielką złożoność tego problemu. Dlatego też opowiadamy się za gruntownym i wszechstronnym przygotowaniem warunków przeprowadzenia re-

formy szkolnej, a w szczególności: przygotowania dobrych programów oraz podręczników zarówno dla uczniów, jak i nauczycieli, dobrego przygotowania nauczycieli, prawidłowego ukształtowania sieci szkolnej i zabezpieczenia szkolnictwu daleko rozmiarnej bazy odpowiadającej potrzebom nowoczesnej placówki.

Przygotowanie warunków przeprowadzenia reformy edukacji narodowej to zadanie nie tylko ogniw administracji szkolnej, szkolnictwa wyższego, instytutów Ministerstwa Oświaty i Wychowania, autorów i wydawców, ale także ogniw i instancji, aktywność skupionej w sekcjach oraz ogółu członków naszego Związku.

Nadal winniśmy konsekwentnie doskonalić bieżącą pracę szkół, konsolidować społeczny front wychowania i pomocy szkole, doskonalić oświatę na wsi, modernizować obecnie obowiązujące programy i podręczniki, rozwijać różne formy opieki nad młodzieżą, rekonstruować sieć szkolną, aktualizować wiedzę i podnosić kwalifikacje nauczycieli, usprawniać kierowanie i zarządzanie szkolnictwem oraz pracę nadzoru pedagogicznego, lepiej organizować dowożenie uczniów oraz zdecydowanie przełamywać trudności inwestycyjne w budownictwie szkół i mieszkań dla nauczycieli.

Nadal sprawą pierwszorzędnej wagi jest niwelowanie występujących jeszcze różnic w warunkach i poziomie pracy szkół, gmin, miast i województw.

Z trybuny zjazdu gorąco apelujemy do wszystkich członków naszego Związku, całego ruchu zawodowego, organizacji młodzieżowych, wszystkich środowisk społecznych: niech sprawa pomyślniej realizacji reformy będzie przedmiotem naszej codziennej, wspólnej troski, niech głęboko przeniknie nasze wspólne działanie. W przekonaniu, że tylko wspólnym wysiłkiem możemy zapewnić pomyślną realizację założeń reformy — od rad zakładowych oczekujemy nieustannej mobilizacji wszystkich związkowych i społecznych sił i środków. Oczekujemy zwłaszcza intensyfikacji wysiłku na rzecz wykorzystania wszystkich rezerw tkwiących w aktualnych warunkach materialnych i kadrowych każdej placówki — w systemie zarządzania oświatą, jej planowania i finansowania.

Czynnikami przesądzającym o pomyślniej realizacji obecnych zadań i perspektywicznych zamierzeń oświatowych jest zapewnienie szkolnictwu wysoko kwalifikowanych i ideowo zaangażowanych nauczycieli i dlatego praca z nauczycielami-wychowawcami była zawsze przedmiotem szczególnej troski naszego Związku. Niejednokrotnie dawaliśmy wyraz zadowoleniu, że sprawa kształcenia nauczycieli na poziomie wyższym magisterskim jest wielkim osiągnięciem i odpowiada żywotnym interesom oświaty.

Wyjątkowej troski władz uczelnianych i ogniw ZNP wymaga kształcenie kandydatów do zawodu nauczycielskiego. Sprawa zasadniczą jest wypracowanie takiego profilu kształcenia, który zapewniłby im gruntowną wiedzę specjalistyczną, głęboką ideowość i wyrobienie obywatelskie, wysokie umiejętności pedagogiczne, szerokie horyzonty intelektualne oraz nawyki ciągłego poszerzania wiedzy i podwyższania kwalifikacji.

Istotne znaczenie ma sprawa rekrutacji na studia nauczycielskie. Trzeba prowadzić szeroką popularyzację zawodu w szko-

łach średnich, wprowadzać w liceach zajęcia fakultatywne z pedagogiki, stwarzając sytuacje wychowawczo-dydaktyczne wzbudzające zainteresowanie pracą nauczycielską. Pilną potrzebą staje się wzbogacanie naukowej literatury dotyczącej problemów orientacji i preorientacji do zawodu nauczycielskiego.

Wszyscy wiemy, ile wysiłku włożono w zapewnienie prawidłowego funkcjonowania systemu dokształcania nauczycieli, w polepszenie warunków pracy i studiów.

Zdajemy sobie sprawę, że wiele jest jeszcze do zrobienia aby studiowanie było łatwiejsze, a efekty coraz lepsze. Nieodzowne jest przede wszystkim dalsze doskonalenie warunków studiów, a więc rozwijanie bazy noclegowej, socjalnej i dydaktycznej, zapewnienie niezbędnych podręczników, skryptów, pomocy naukowych, a także utrwalanie wśród nauczycieli akademickich postaw nacechowanych życzliwością i partnerskim stosunkiem do nauczycieli-studentów. Od naszych ogniw związkowych oczekujemy nowych form pomocy i inicjatyw sprzyjających wysokiej sprawności tych studiów, jak również utrzymaniu wysokiego poziomu dydaktyczno-wychowawczego szkół i placówek oświatowych.

Coraz większego znaczenia nabiera proces ustawicznego uzupełniania i aktualizacji wiedzy. Opracowany i wdrożony przez Instytut Kształcenia Nauczycieli system doskonalenia kadr oświatowych wychodzi szerokim frontem naprzeciw tym potrzebom i jest istotnym czynnikiem dokonującej się modernizacji oświaty. Jednym z ważnych elementów składowych tego doskonalenia jest związkowe samokształcenie ideowo-pedagogiczne, które preferuje zwłaszcza treści wychowawcze, etyczno-światopoglądowe i społeczno-polityczne pracy nauczyciela, służy kształtowaniu jego osobowości i zaangażowanej postawy zawodowej.

W okresie kadencji zanotowaliśmy znaczny wzrost poziomu i efektywności tej działalności. Słowa szczególnego podziękowania składamy instancjom i organizacjom partyjnym za współpracę oraz merytoryczną i organizacyjną pomoc w kształceniu politycznym pracowników oświaty i nauki. Dotychczasowe efekty i doświadczenia oraz potrzeby całego środowiska w tym zakresie obligują naszą organizację do kontynuowania tej masowej pracy z nauczycielami oraz opracowania nowych form organizacyjnych i programu.

ROZWÓJ SZKOLNICTWA WYŻSZEGO I NAUKI

W działalności związkowej dużą wagę przywiązujemy do spraw rozwoju szkolnictwa wyższego i nauki.

Nasza działalność przedstawiliśmy w sprawozdaniu na zjazd. Była ona również przedmiotem obrad ostatniej Konferencji Sprawozdawczo-Wyborczej Sekcji Nauki. Z zadowoleniem możemy stwierdzić, że rady zakładowe wyższych uczelni i instytutów naukowo-badawczych oraz Sekcji Nauki podejmowały istotne problemy organizacji badań naukowych, podnoszenia poziomu dydaktyki i wychowania w uczelniach, rozwoju młodej kadry naukowej oraz poprawy warunków pracy uczelni i instytutów. Dyskusja nad projektem „Kodeksu etyki pracownika nauki” przyniosła twórcze ożywienie wśród pracowników. Realizacja zadań konkursu „Stać nas na lepiej i więcej” wywołała wiele inicjatyw, urzeczywistnianych w naszych ośrodkach.

Obecnie należy skupić uwagę na efektywności studiów, na racjonalnym rozmieszczeniu kadr naukowych, na rozwijaniu bazy lokalowej szkolnictwa wyższego. Doskonalenia wymaga system doboru młodej kadry, a zwłaszcza efektywności studiów doktoranckich. Nieodzownym staje się rozwiązywanie problemów badawczych, eliminowanie działań pozorujących pracę naukową. Konieczne jest terminowe realizowanie badań oraz skupianie środków i wysiłków na zagadnieniach preferowanych.

Sprawą zasadniczą jest jakość badań oraz zharmonizowanie tych badań z programem rozwoju społeczno-ekonomicznego.

Jednym z ważnych zadań naszej organizacji związkowej jest podejmowanie wspólnie z władzami uczelni i organizacjami partyjnymi wysiłków w kierunku pogłębienia pracy ideowo-wychowawczej ze względu na potrzebę kształcenia postaw studentów — doskonalenia umiejętności dydaktycznych nauczycieli akademickich i zacieśniania kontaktów z młodzieżą studijną. Jednocześnie nie możemy być obojętni wobec postaw i zjawisk negatywnych oraz faktów niezgodnych z ogólnie przyjętymi w państwie zasadami. Istnieje potrzeba kształtowania właściwych postaw ideowych oraz wzorców w pracy i w życiu.

Rady zakładowe ZNP wyższych uczelni powinny wspierać wszelkie inicjatywy zmierzające do unowocześnienia pracy dydaktyczno-wychowawczej, rozwijania nowatorstwa i wynalazczości pracowników i studentów, doskonalenia form współpracy między placówkami naukowymi i zakładami pracy, efektywniejszego organizowania badań, praktyk produkcyjnych i stażów, wzbogacania zaplecza materialno-technicznego uczelni i instytutów.

★

Na podkreślenie zasługują osiągnięcia sekcji związkowych, wyrażające się zwłaszcza w przygotowaniu materiałów dla Komitetu Ekspertów, w twórczej dyskusji nad Raportem o Stanie Oświaty oraz nad zało-

(Dokończenie na str. 4—5)

OSIĄGNIĘCIA - CELE

(Dokończenie ze str. 3)

żeniami programowo-organizacyjnymi dziesięcioletniej szkoły ogólnokształcącej, w inicjowaniu działań na rzecz bieżącego doskonalenia pracy szkół, umacniania socjalistycznego systemu wychowania, polepszenia warunków socjalno-bytowych poszczególnych grup zawodowych. Uważamy, że sekcje będą w dalszym ciągu ogniwem pomocnym w rozwijaniu działalności związkowej.

doskonaleniu kwalifikacji kadr oświatowych, polepszeniu ich wiedzy i kształtowaniu postaw służących takim kierunkom jak: związkowej, jak służby, tak i kierunkiem pedagogicznym, społecznym, kulturalnym, ruchem turystyczno-krajoznawczym, masowe imprezy o charakterze polityczno-wychowawczym, współpraca z ludowym Wojskiem Polskim, z ruchem młodzieżowym i towarzyskami ideowo-wychowawczymi, a w szczególności z Związkiem Zawodowców Pracowników Światowej i Towarzystwem Przyjaciół Dzieci. Nasz dorobek w tym zakresie przedstawiamy szczegółowo w sprawozdaniu.

Dotychczasowy dorobek w tym zakresie oraz potrzeby całego środowiska zawodowego i społecznego wymagają od Związku, resortów i współdziałających z nami sojuszników kontynuacji działań zmierzających do programowego, organizacyjnego, kadrowego i materialnego umocnienia placówek kulturalnych i tych form, na które jest największe zapotrzebowanie.

WSPÓLPRACA Z ZAGRANICĄ

Proces ogólnego odprężenia w Europie i świecie, dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy naszego kraju i jego stałe wdrażanie autorytetu stanowią podstawę do rozwijania kontaktów Związku z organizacjami nauczycielskimi i pracowników nauki krajów socjalistycznych oraz niektórymi związkami zawodowymi pracowników oświaty krajów kapitalistycznych.

Wzdarzeniem ważkim w międzynarodowym ruchu nauczycielskim była zorganizowana przez nasz Związek w maju 1975 roku VI Światowa Konferencja Nauczycieli. Stała się ona okazją nie tylko do wymiany poglądów i doświadczeń nauczycielskich organizacji w sprawach kształcenia, zawodu i zatrudnienia, ale przede wszystkim stanowiła bardzo ważny czynnik dalszego umacniania współpracy międzynarodowego ruchu nauczycielskiego na rzecz rozwiązywania współczesnych problemów oświaty, pogłębiania więzi związkowego ruchu nauczycieli z ruchem robotniczym i siłami postępu na całym świecie.

Wiele skutecznych działań podejmowała również Sekcja Nauki reprezentująca ZNP w Światowej Federacji Pracowników Nauk. Związek nasz powinien w dalszym ciągu kontynuować dotychczasowe formy i zakres współpracy z nauczycielskimi i naukowymi organizacjami krajów socjalistycznych i postępowych związków zawodowych krajów kapitalistycznych.

WARKUNKI ŻYCIA I PRACY CZŁONKÓW ZNP

W latach 1972—1976 władze Polski Ludowej uczyniły szczególnie dużo na rzecz poprawy materialnej, socjalno-bytowej oraz warunków życia i pracy wszystkich pracowników oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki. ZNP współuczestniczył w przygotowaniu propozycji rozwiązań, a po ich ustaleniu w praktycznym ich wdrażaniu.

KIERUNKI DZIAŁANIA

(Dokończenie ze str. 1)

funduszu nagród oraz nagród jubileuszowych i dodatków dla grup pracowników nie objętych tymi świadczeniami".

Rozwijane będą także badania nad budżetem czasu pracy nauczycieli i nauczycieli akademickich.

Poprawa warunków mieszkaniowych pracowników oświaty i nauki — zwłaszcza nauczycieli pracujących na wsi i młodej kadry naukowej — to jedno z najważniejszych zadań.

Ogniwa ZNP współuczestniczyć będą wspólnie z organami administracji szkolnej i władzami terenowymi w opracowaniu wieloletnich programów poprawy warunków mieszkaniowych, konsekwentnym ich realizowaniu wspólnym wysiłkiem państwa i społeczeństwa.

Programy te powinny uwzględniać: — budowę mieszkań dla nauczycieli przy nowo wznoszonych i rozbudowywanych szkołach we wsiach i miastach, zwłaszcza przy zbiorczych szkołach gminnych, z wykorzystaniem w tym celu środków państwowych i czynów społecznych ludności; — zwiększenie dla potrzeb pracowników oświaty i nauki przydziału mieszkań z rezerw terenowych w budownictwie komunalnym, spółdzielczym i zakładowym; — stosowanie w szerszym zakresie w przydziale mieszkań zasady uznającej nau-

czycieli, nauczycieli akademickich i pracowników naukowo-badawczych za specjalistów niezbędnych dla potrzeb gospodarki narodowej w danym środowisku, przyjmując jednocześnie, że mieszkanie jest integralną częścią ich warsztatu pracy;

— kontynuowanie różnych form pomocy w uzyskaniu mieszkań i budowie domów jednorodzinnych;

— rozwój budownictwa hoteli asystenckich oraz domów rotacyjnych dla nauczycieli, nauczycieli akademickich i pracowników nauki.

Utworzenie zakładowego funduszu socjalnego wpłynęło wydatnie na rozszerzenie zakresu usług i świadczeń w dziedzinie czasów, turystyki, wypoczynku i rekreacji, w tym ogólnego i wyjątkowego oraz wypoczynku dla dzieci członków Związku. W tym zakresie doskonalono będzie system gospodarowania funduszem socjalnym, zwłaszcza pod kątem jego prawidłowego i racjonalnego wykorzystania oraz dalszego usprawnienia służb socjalnych.

Ogniwa ZNP kontynuować będą działania na rzecz dalszego rozwoju różnorodnych form wypoczynku, między innymi przez rozbudowę bazy wypoczynkowej i lepsze jej wyposażenie, rozwój czasów rodzinnych, organizowanie atrakcyjnych form wypoczynku po pracy, rozwój turystyki i sportu oraz starania o przydział pracowniczych ośrodków działkowych i placówek rekreacyjnych. Wspólnie z władzami oświatowymi będą rozwijane różnorodne formy żywienia zbiorowego pracowni-

ce członka Biura Politycznego, przewodniczącą Rady Państwa, prof. Henryka Jabłońskiego — złożyć za to serdeczne podziękowanie kierownictwu partii i państwa.

Wiele uwagi w trakcie kadencji zwracaliśmy na społeczne uhonorowanie zasług nauczycieli tajnej oświaty. Zostali oni objęci postanowieniami ustawy o kombatanach i więźniach obozów koncentracyjnych. Wszystkim przyznano złote odznaki ZNP. Wiele otrzymało odznaczania państwowe, Medale XXX-lecia PRL, Medal Komisji Edukacji Narodowej oraz inne odznaczenia państwowe.

Postanowienia Uchwały XI Krajowego Zjazdu Delegatów dotyczące emerytów i rencistów zostały w dużym stopniu zrealizowane. Istnieje potrzeba dalszego zwiększania troski wszystkich instancji i ogniw a szczególnie rad zakładowych o tę grupę członków Związku.

Srodowiska nauczycielskie i akademickie z głębokim zadowoleniem przyjęły zawartą w Uchwale VII Zjazdu partii zapowiedź otoczenia szczególną troską i opieką zawodu nauczycielskiego, poprawy warunków jego życia i pracy, podkreślenia i realizacji potrzeb tworzenia wokół szkoły i nauczycieli atmosfery życzliwości, zaufania i pomocy ze strony społeczeństwa. W uchwale tej wyróżnia się głęboka troska partii o społeczną rolę i pozycję nauczycieli — o czym tak pięknie mówił również nasz przewodniczący Rady Państwa.

Dla naszej organizacji wynikają z treści Uchwały VII Zjazdu partii zwiększone obowiązki w zakresie dalszej poprawy warunków życia i pracy pracowników oświaty i nauki.

Następować powinna poprawa warunków pracy, bazy dydaktycznej i naukowej, planowania i organizacji pracy, jej bezpieczeństwa i higieny, przestrzegania praworządności w stosunkach pracy, uprawnień pracowniczych i związkowych, dotyczy to m. in. respektowania i jednolitego interpretowania przepisów prawa, zarządzeń resortowych, porozumień zawartych między Zarządem Głównym i resortami.

PROBLEM MIESZKAN

W okresie sprawozdawczym do zadań najtrudniejszych należało rozwiązywanie najbardziej problemów mieszkaniowych. Nie były w stanie złączyć istniejących potrzeb takie działania resortów i Związku, jak udzielanie pomocy — z zakładowego funduszu mieszkaniowego i z funduszu pomocy kredytowej ZNP — na budowę domków indywidualnych, uzupełnienie wkładów na mieszkania spółdzielcze, wspieranie różnych form budownictwa ze środków społecznych.

Co piąty nauczyciel na wsi mieszka w domu wynajętym, przeważnie o niedostatecznym lub wręcz bardzo niskim standardzie. Nie lepiej przedstawia się sytuacja mieszkaniowa nauczycieli w miastach. Według obliczeń resortu szkolnictwa wyższego i nauki około 10 tys. mieszkań.

Opierając się na obecnym stanie potrzeb mieszkaniowych i prognozach na przyszłość Zarząd Główny wystąpi do Ministerstwa Oświaty i Wychowania oraz Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki z inicjatywą opracowania wieloletniego programu rozwiązywania tych spraw. Program po-

w pierwszym kolejności środków pomocniczych, przedmiotów ortopedycznych i leczniczych środków technicznych, niezbędnych do wykonywania zawodu;

— tworzenie w zespołach wojewódzkich przychodni specjalistycznych i poradni dla nauczycieli oraz egzekwowanie badań okresowych.

Przeprowadzone zostaną kolejne badania stanu zdrowia nauczycieli i nauczycieli akademickich pod kątem opracowania, wspólnie z administracją szkolną, programu poprawy opieki lekarskiej i warunków pracy.

Powinno nastąpić dalszy wzrost liczby skierowań na leczenie uzdrowskowie, przez poszerzenie własnej bazy sanatoryjnej, zwłaszcza przyspieszenie budowy nowych obiektów w Busku Zdroju i Kryniczy Zdroju, rozbudowę sanatoriów w Ciechocinku i Należycowcu, zmianę profilu sanatorium w Zakopanem, wynajmowanie kwatery prywatnych oraz uruchamianie sezonowych domów profilaktyczno-leczniczych w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych.

Konieczna jest większa inicjatywa władz oświatowych, akademickich i ogniw związkowych w budowie i organizacji własnych ośrodków czasowych, zlokalizowanych w szczególnie atrakcyjnych miejscowościach i przeznaczonych dla pracowników i ich rodzin oraz emerytów i rencistów. W tym celu opracuje się program lokalizacji ośrodków wypoczynkowo-leczniczych w ośrodkach znajdujących się w planach inwestycyjnych Ministerstwa Oświaty i Wychowania, Ministerstwa Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki oraz Polskiej Akademii Nauk.

INNE FORMY DZIAŁALNOŚCI SOCJALNO-BYTOWEJ

Związek i obydwie resorty podejmuje znaczną wysiłki materialny i organizacyjny na rzecz rozwoju różnorodnych form wypoczynku i lecznictwa. Dzięki kredytowi z funduszu socjalnego, zaangażowanej pracy rad zakładowych, administracji szkolnej i filii OUPIS, z różnych form czasów i leczenia uzdrowskowie skorzysta w tym roku ponad 210 tysięcy pracowników i członków ich rodzin, czyli o ponad 55 tysięcy osób więcej niż zakładał w uchwale ostatniego Zjazdu Delegatów.

W programie rozwoju będziemy rozwijać te formy, na które jest największe zapotrzebowanie, a przede wszystkim poprawiamy jakość wypoczynku.

Będziemy też udzielać pomocy materialnej i terenowym zmierniającym do tworzenia i poszerzenia własnej bazy wypoczynkowej, uzdrowskowie, uruchamiania nowych sezonowych domów profilaktyczno-leczniczych.

Za sprawę ważną uważamy potrzebę przeprowadzenia kolejnych badań stanu zdrowia nauczycieli i pracowników nauki w celu opracowania programu dalszej poprawy opieki lekarskiej, przeciwdziałania powstawaniu chorób zawodowych, rozwijania leczenia profilaktycznego osób zagrożonych utratą zdrowia na skutek pracy w warunkach szkodliwych badań i uczenia, rozszerzenia zakresu i poziomu świadczeń leczniczych, zwiększenia kadry lekarsko-niegniarzkiej szkolnej i akademickiej służby zdrowia.

Ogniwa związkowe wiele uwagi poświęcały problematyce bezpieczeństwa i higieny pracy placówek szkolnych, uczelnianych i instytutach naukowo-badawczych. Działania te uwzględniały przede wszystkim eliminację dotychczasowych w zakresie bezpieczeństwa, planowej i systematycznej poprawy warunków pracy.

W nowej kadencji podstawowym zadaniem dla władz administracyjnych i ogniw związkowych powinno być dalsze podnoszenie poziomu działalności profilaktycznej, a zwłaszcza opracowywanie programów poprawy warunków pracy i nauki oraz konsekwentne i pełne ich realizowanie.

DOSKONALENIE DZIAŁALNOŚCI ORGANIZACYJNEJ

W ub. kadencji nastąpiło dalsze udoskonalenie gospodarki finansowej i majątkowej, korzystnie uregulowane zadanie do działu składowy, zwiększono zakres kompetencji i odpowiedzialności rad zakładowych w gospodarowaniu środkami finansowymi i prowadzeniu rachunkowości.

Podjęto szereg decyzji, których realizacja wpłynęła na zmniejszenie wydatków organizacyjnych z jednoczesnym wykorzystaniem zaoszczędzonych środków na rozwój działalności służącej bezpośrednio członkom Związku, tj. na pomoc socjalną, wypoczynek, lecznictwo, turystykę i nowe inwestycje.

Niezbędny jest dalszy postęp w zakresie gospodarowania funduszami, doskonalenia PKPZ, opracowanie preliminarzy srogowego, dalszego zmniejszania kosztów utrzymania instancji związkowych na rzecz działalności merytorycznej.

Koleżanki i Koleździ Delegaci! Okres sprawozdawczy przyniósł istotne osiągnięcia w życiu organizacyjnym. Szeregi związkowe powiększyły się o blisko 50 tys. nowych członków, co znacznie prze-

wyszły przyrost zatrudnienia w tym okresie. 90 proc. ogółu pełnozatrudnionych pracowników oświaty i nauki należy do ZNP. Nastąpiły zmiany w strukturze organizacyjnej Związku. Celem ich było przede wszystkim umocnienie działalności zakładowych organizacji związkowych i ich rad. Strukturę związkową dostosowano do zmienionej struktury administracji oświatowej. Liczba zakładowych organizacji związkowych wzrosła z 550 na początku kadencji do 3 tysięcy obecnie.

Decentralizacja uprawnień i środków, odpowiedzialności za sprawy oświaty, nauki i warunków socjalno-bytowych członków, które w coraz szerszym stopniu rozstrzygają się w szkole, warsztacie pracy i środowisku — wpłynęła i winna wpływać na wzrost roli, samodzielności i autorytetu rad zakładowych.

Na rezultaty naszej działalności wpłynęła współpraca z obu resortami i PAN. Pozytywnie oceniamy realizację w codziennej praktyce porozumień zawartych między Zarządem Głównym i ministerstwami obu resortów. Współdziałanie ogniw administracji ze Związkiem, było podstawą pozytywnego rozwijania w szkołach i uczelniach wszystkich spraw związanych z pracą i warunkami życia członków ZNP oraz kształtowania socjalistycznych stosunków w zespołach pracowniczych.

Dalsze rozszerzenie współdziałania, doskonalenie form współpracy przyczyniać się będzie nadal do rozwijania istotnych problemów szkół i uczelni.

Kształtować musimy w codziennym działaniu związkowym poczucie godności pracy, solidarności, ambicji zawodowej, umacniać społeczne dezaprobacie wobec przejawów braku dyscypliny, lekceważenia obowiązków, pracy pozornej, egoizmu i partykularyzmu. W pracy ideowo-wychowawczej z członkami Związku musimy również stale zmagać o poczucie jedności praw i obowiązków, przywilejów i powinności — jako podstawowej zasady naszego życia politycznego i społecznego.

W dniach 6—8 grudnia br. obradować będzie VIII Kongres Związków Zawodowych, w którego przygotowaniach uczestniczy nasza organizacja. Wykorzystujemy okres dyskusji nad tematami kongresowymi do dalszego doskonalenia stylu i metod pracy związkowej. Niech w każdej naszej organizacji ukształtuje się taki klimat, aby rozmowa w sprawach doniosłych dla kraju i ważnych dla ludzi pracy, pomogła lepiej zrozumieć ekonomiczne cele rozwoju społeczno-gospodarczego ojczyzny.

W centrum naszych działań jest zawsze nauczyciel, jako podmiot edukacji narodowej, decydujący o jej przyszłości i rozwoju. Doniosłość społeczna służby nauczycielskiej podkreślali wielokrotnie przedstawiciele najwyższych władz politycznych i państwowych. Dał temu wyraz i sekretarz KC PKPZ tow. Edward Giersek, mówiąc na VII Plenum KC „Nauczyciel to pierwszy budowniczy autorytetu państwa w świadomości dzieci i młodzieży, główny wychowawca w duchu ideałów przywracających naszemu społeczeństwu".

Wyrażając słowa serdecznej wdzięczności za uznanie i troskę o pracowników oświaty i nauki, chcemy zapewnić, że nasza odpowiedź będzie wzmocniła wysiłek dydaktyczno-wychowawczy i naukowy w realizacji reformy szkolnej, w dalszym doskonaleniu pracy szkół, uczelni i instytutów naukowo-badawczych. Będziemy rzetelnie i sumiennie pracować nad urzeczywistnieniem programu partii, programu budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, w którego ukształtowaniu szkoła i nauczyciel mają do spełnienia doniosłą historyczną rolę.

Słowa podziękowania za codzienną pomoc w działalności naszej organizacji przekazujemy władzom Zrzeszenia Związków

Zawodowych — Centralnej Radzie Związków Zawodowych z wojewódzkimi instancjami ruchu zawodowego na ręce tow. sekretarza Stanisława Lewandowskiego.

Pragnę wyrazić zadowolenie z dotychczasowej współpracy z kierownictwami obu resortów i PAN oraz wyrazić przekonanie że dalsza owocna współpraca, wieloletnie porozumienie nowymi treściami, służące będzie rozwojowi oświaty, nauki i zawodu nauczycielskiego.

Pragnę podziękować wszystkim terenowym ogniom administracji szkolnej, organizacjom społecznym współpracującym z naszym Związkiem za wkład jaki wniosły w rozwój oświaty i wychowania, w rozwój nauki i kultury w naszym kraju.

Koleżanki i Koleździ! W nowej kadencji stają przed zakładowymi organizacjami związkowymi i Zarządem Głównym rozległe i doniosłe zadania. Zostają one porównywalne w teku kampanii sprawozdawczej i na rejonowych spotkaniach konsultacyjnych ze wszystkimi delegatami na zjazd. Polecasz tych konsultacji 8 delegatów wnosić wiele uwag i propozycji, które stałyby się uwzględnione w ostatniej fazie przygotowań do zjazdu. Ich uwzględnienie zawiera przedłożony delegatom zjazdowy projekt programu działania, określający kierunki pracy i zadania Związku Nauczycielskiego Polskiego na okres następnej kadencji.

Realizacja programu programu przebiegać będzie w sprzyjających warunkach stworzonych Uchwałą VII Zjazdu naszej partii. Od nas wszystkich zależy czy wyrobimy te warunki i czy klimat dobrej roboty związkowej zostanie zdyskontowane w codziennej aktywności, rzetelnej i efektywnej pracy na każdym stanowisku.

Realizacja programu przebiegać będzie w sprzyjających warunkach stworzonych Uchwałą VII Zjazdu naszej partii. Od nas wszystkich zależy czy wyrobimy te warunki i czy klimat dobrej roboty związkowej zostanie zdyskontowane w codziennej aktywności, rzetelnej i efektywnej pracy na każdym stanowisku.

W centrum naszych działań jest zawsze nauczyciel, jako podmiot edukacji narodowej, decydujący o jej przyszłości i rozwoju. Doniosłość społeczna służby nauczycielskiej podkreślali wielokrotnie przedstawiciele najwyższych władz politycznych i państwowych. Dał temu wyraz i sekretarz KC PKPZ tow. Edward Giersek, mówiąc na VII Plenum KC „Nauczyciel to pierwszy budowniczy autorytetu państwa w świadomości dzieci i młodzieży, główny wychowawca w duchu ideałów przywracających naszemu społeczeństwu".

Wyrażając słowa serdecznej wdzięczności za uznanie i troskę o pracowników oświaty i nauki, chcemy zapewnić, że nasza odpowiedź będzie wzmocniła wysiłek dydaktyczno-wychowawczy i naukowy w realizacji reformy szkolnej, w dalszym doskonaleniu pracy szkół, uczelni i instytutów naukowo-badawczych. Będziemy rzetelnie i sumiennie pracować nad urzeczywistnieniem programu partii, programu budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, w którego ukształtowaniu szkoła i nauczyciel mają do spełnienia doniosłą historyczną rolę.

Słowa podziękowania za codzienną pomoc w działalności naszej organizacji przekazujemy władzom Zrzeszenia Związków

Zmiana struktury ZNP, jej uproszczenie i usprawnienie służy dalszemu umocnieniu podstawowego ognia organizacyjnego — zakładowej organizacji związkowej, zwiększeniu udziału aktywności w pracy związkowej oraz umacnianiu demokracji wewnątrzorganizacyjnej.

Niezbędne jest dalsze jej doskonalenie, przez: zwiększenie roli i samodzielności rad zakładowych, umacnianie społecznej charakteru działalności związkowej, podnoszenie autorytetu stałych komisji konsultacyjnych i opiniodawczych przy oddziałach Zarządu Głównego ZNP, doskonalenie działalności sekcji związkowych.

Skuteczna realizacja przyjętych w toku kampanii sprawozdawczej-wyborczej programów działania poszczególnych ogniw ZNP wymaga: dalszej aktywizacji społeczno-politycznej i zawodowej pracowników oświaty i nauki, doskonalenia form i metod pracy związkowej, zwiększenia sprawności i operatywności organizacyjnej, systematycznej kontroli i realizacji podjętych uchwał i postulatów członków.

Przy podejmowaniu decyzji w podstawowych sprawach polityki oświatowej, naukowej, sprawach pracowniczych i zawodowych — w szerszym zakresie wykorzystane i doskonalone będą formy społecznej konsultacji. Doskonalona będzie również informacja wewnątrzzwiązkowa, jako ważny czynnik sprzyjający lepszemu poznaniu spraw i problemów nurtujących środowiska pracowników oraz ukierunkowaniu i inspirowaniu pracy ogniw ZNP.

SPRAWOZDANIE GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

Przewodniczący JAN PASIEKA

Główna Komisja Rewizyjna ZNP przedstawiła delegatom na XII Krajowym Zjeździe sprawozdanie z działalności za okres minionej kadencji w latach 1972-76. W okresie tym komisja badała i kontrolowała podstawowe działy pracy związkowej, a w szczególności dokumenty i ewidencje finansowo-gospodarcze

oraz zestawienie zbiorcze bilansów rocznych, sprawozdania stan majątku, gotówkę w kasie i na kontach bankowych. W swej działalności komisja opierała się na uchwałach, uchwałach Centralnej Rady Związków Zawodowych, Uchwale XI Zjazdu Delegatów ZNP oraz postanowieniach Statutu ZNP. Komisja zwracała uwagę na przestrzeganie zarządzeń normatywnych obowiązujących ruch zawodowy w naszym kraju.

W okresie sprawozdawczym komisja odbyła 16 zebrań plenarnych oraz 26 posiedzeń Prezydium. Zespoły komisji przeprowadziły 62 kontrole działów pracy Zarządu Głównego i jego agend, 134 kontrole ogniw terenowych, ośrodków czasowych i leczniczych, kursów związkowych oraz 52 kontrole lub lustracje działalności komisji rewizyjnych rad zakładowych. Poza tym komisja przy okazji wyjazdowych posiedzeń plenarnych przeprowadziła lustrację 12 rad zakładowych oraz PKPZ na terenie województwa skierniewickiego. Podobne lustracje dokonano na terenie województwa kieleckiego.

Główna Komisja Rewizyjna przekazywała informacje oraz uwagi i wnioski pokontrolnym kierownictwu Związku, które wykorzystywane w realizacji zadań przez Prezydium Zarządu Głównego, Sekretariat, wydziały i agendy ZNP.

W celu umocnienia i usprawnienia działalności kontrolno-rewizyjnej w terenowych ogniwach i agendach związkowych Główna Komisja Rewizyjna inspirowała organizowanie szkolenia członków komisji rewizyjnych rad zakładowych. Komisja opracowała materiały pomocnicze określające zakres, zasady, metody i formy przeprowadzania kontroli działalności merytorycznej i finansowo-gospodarczej rad zakładowych i PKPZ. W okresie sprawozdawczym komisje rad zakładowych przeprowadziły ponad 8700 kontroli w radach zakładowych, około 5000 kontroli PKPZ. Należy stwierdzić, że większość komisji pracowała systematycznie i rzetelnie, przyznając się do realizacji przewidzianej działalności merytorycznej i finansowo-gospo-

darczej terenowych ogniw i agend związkowych.

Komisja stwierdza, że ustępujący Zarząd Główny w okresie minionej kadencji, realizując Uchwałę XI Zjazdu Delegatów, wiele wysiłku skierował na organizację, umocnienie i usprawnienie dwustopniowej struktury związkowej. Czołowe miejsce w działalności merytorycznej Związku zajmowały problemy związane z reformą systemu edukacji narodowej, kształcenia i doskonalenia ideowego i zawodowego nauczycieli. Ważne miejsce w działalności Zarządu Głównego i ogniw terenowych zajmowała realizacja uchwał i wniosków dotyczących warunków życia i pracy nauczycieli, wszystkich pracowników oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki. Obejmowały one sprawy mieszkaniowe, wczasowe i leczniczo, sprawy wynagrodzeń, różnych form pomocy społecznej, finansowej i prawnej, pomoc nauczycielom studiującym, pomoc nauczycielom emerytom, organizację życia kulturalno-oświatowego, sportu, turystyki i krajoznawstwa, wypoczynku świątecznego itp.

Szczegółowe informacje o zakresie i sposobie realizacji uchwał w tej dziedzinie przedstawione zostały w sprawozdaniu Zarządu Głównego, a stanowisko w tej sprawie Główny Komisji Rewizyjnej — w sprawozdaniu komisji, które Koleżanki i Koleździ również otrzymali. Pragnę więc zwrócić uwagę tylko na niektóre istotne sprawy zasługujące, zdaniem komisji, na podkreślenie.

W minionej kadencji, dzięki decyzjom partii i rządu generalnie zadowolono problem emerytur i rent dla nauczycieli i nauczycieli akademickich. Pragniemy również zwrócić uwagę Koleżanki i Kolegów Delegatów na poważne osiągnięcia w rozdobnie lustracji dokonano na terenie województwa kieleckiego.

Główna Komisja Rewizyjna przekazywała informacje oraz uwagi i wnioski pokontrolnym kierownictwu Związku, które wykorzystywane w realizacji zadań przez Prezydium Zarządu Głównego, Sekretariat, wydziały i agendy ZNP.

W celu umocnienia i usprawnienia działalności kontrolno-rewizyjnej w terenowych ogniwach i agendach związkowych Główna Komisja Rewizyjna inspirowała organizowanie szkolenia członków komisji rewizyjnych rad zakładowych. Komisja opracowała materiały pomocnicze określające zakres, zasady, metody i formy przeprowadzania kontroli działalności merytorycznej i finansowo-gospodarczej rad zakładowych i PKPZ. W okresie sprawozdawczym komisje rad zakładowych przeprowadziły ponad 8700 kontroli w radach zakładowych, około 5000 kontroli PKPZ. Należy stwierdzić, że większość komisji pracowała systematycznie i rzetelnie, przyznając się do realizacji przewidzianej działalności merytorycznej i finansowo-gospo-

darczej terenowych ogniw i agend związkowych. Komisja stwierdza, że ustępujący Zarząd Główny w okresie minionej kadencji, realizując Uchwałę XI Zjazdu Delegatów, wiele wysiłku skierował na organizację, umocnienie i usprawnienie dwustopniowej struktury związkowej. Czołowe miejsce w działalności merytorycznej Związku zajmowały problemy związane z reformą systemu edukacji narodowej, kształcenia i doskonalenia ideowego i zawodowego nauczycieli. Ważne miejsce w działalności Zarządu Głównego i ogniw terenowych zajmowała realizacja uchwał i wniosków dotyczących warunków życia i pracy nauczycieli, wszystkich pracowników oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki. Obejmowały one sprawy mieszkaniowe, wczasowe i leczniczo, sprawy wynagrodzeń, różnych form pomocy społecznej, finansowej i prawnej, pomoc nauczycielom studiującym, pomoc nauczycielom emerytom, organizację życia kulturalno-oświatowego, sportu, turystyki i krajoznawstwa, wypoczynku świątecznego itp.

Szczegółowe informacje o zakresie i sposobie realizacji uchwał w tej dziedzinie przedstawione zostały w sprawozdaniu Zarządu Głównego, a stanowisko w tej sprawie Główny Komisji Rewizyjnej — w sprawozdaniu komisji, które Koleżanki i Koleździ również otrzymali. Pragnę więc zwrócić uwagę tylko na niektóre istotne sprawy zasługujące, zdaniem komisji, na podkreślenie.

W minionej kadencji, dzięki decyzjom partii i rządu generalnie zadowolono problem emerytur i rent dla nauczycieli i nauczycieli akademickich. Pragniemy również zwrócić uwagę Koleżanki i Kolegów Delegatów na poważne osiągnięcia w rozdobnie lustracji dokonano na terenie województwa kieleckiego.

Główna Komisja Rewizyjna przekazywała informacje oraz uwagi i wnioski pokontrolnym kierownictwu Związku, które wykorzystywane w realizacji zadań przez Prezydium Zarządu Głównego, Sekretariat, wydziały i agendy ZNP.

W celu umocnienia i usprawnienia działalności kontrolno-rewizyjnej w terenowych ogniwach i agendach związkowych Główna Komisja Rewizyjna inspirowała organizowanie szkolenia członków komisji rewizyjnych rad zakładowych. Komisja opracowała materiały pomocnicze określające zakres, zasady, metody i formy przeprowadzania kontroli działalności merytorycznej i finansowo-gospodarczej rad zakładowych i PKPZ. W okresie sprawozdawczym komisje rad zakładowych przeprowadziły ponad 8700 kontroli w radach zakładowych, około 5000 kontroli PKPZ. Należy stwierdzić, że większość komisji pracowała systematycznie i rzetelnie, przyznając się do realizacji przewidzianej działalności merytorycznej i finansowo-gospo-

darczej terenowych ogniw i agend związkowych. Komisja stwierdza, że ustępujący Zarząd Główny w okresie minionej kadencji, realizując Uchwałę XI Zjazdu Delegatów, wiele wysiłku skierował na organizację, umocnienie i usprawnienie dwustopniowej struktury związkowej. Czołowe miejsce w działalności merytorycznej Związku zajmowały problemy związane z reformą systemu edukacji narodowej, kształcenia i doskonalenia ideowego i zawodowego nauczycieli. Ważne miejsce w działalności Zarządu Głównego i ogniw terenowych zajmowała realizacja uchwał i wniosków dotyczących warunków życia i pracy nauczycieli, wszystkich pracowników oświaty, szkolnictwa wyższego i nauki. Obejmowały one sprawy mieszkaniowe, wczasowe i leczniczo, sprawy wynagrodzeń, różnych form pomocy społecznej, finansowej i prawnej, pomoc nauczycielom studiującym, pomoc nauczycielom emerytom, organizację życia kulturalno-oświatowego, sportu, turystyki i krajoznawstwa, wypoczynku świątecznego itp.

Szczegółowe informacje o zakresie i sposobie realizacji uchwał w tej dziedzinie przedstawione zostały w sprawozdaniu Zarządu Głównego, a stanowisko w tej sprawie Główny Komisji Rewizyjnej — w sprawozdaniu komisji, które Koleżanki i Koleździ również otrzymali. Pragnę więc zwrócić uwagę tylko na niektóre istotne sprawy zasługujące, zdaniem komisji, na podkreślenie.

(Dokończenie na str. 6)

SPRAWOZDANIE GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ

(Dokończenie ze str. 5)

we. W okresie sprawozdawczym do porawy warunków życia i pracy członków ZNP i ich rodzin w znacznym stopniu przyczyniły się utworzone w oparciu o odpowiednie ustawy: fundusz socjalny, fundusz mieszkaniowy oraz fundusz nagród. Komisja stwierdza, że opracowane przez kierownictwa resortów przy współdziałaniu kierownictwa Związku z urzędem nadzoru nad zakładami funduszu socjalnego są prawidłowe i pozwalają na właściwe i racjonalne wykorzystanie środków finansowych, na rozwijanie i rozszerzanie form i świadczeń socjalnych na rzecz pracowników i członków ich rodzin. Trzeba jednak stwierdzić, że w minionej kadencji niektóre terenowe władze oświatowe i rady zakładowe nie wykorzystywały należycie posiadanego funduszu albo wykorzystywały go jednostronnie.

Ze sprawozdania z działalności finansowo-gospodarczej Zarządu Głównego oraz sprawozdania Głównej Komisji Rewizyjnej wynika, że Zarząd Główny w okresie kadencji prawidłowo realizował Uchwałę XI Krajowego Zjazdu Delegatów, zabezpieczając odpowiednio środki finansowe na działalność organizacyjną i merytoryczną, stosował się do zaleceń w sprawach zasad gospodarowania tymi środkami. Zarząd Główny dążył konsekwentnie do realizacji wniosków dotyczących majątku związkowego, wykazywał troskę, zapobiegliwość i gospodarność w powiększaniu majątku związkowego, jak również dbał o utrzymanie substancji majątkowej Związku w należytym stanie przez systematyczną konserwację, przeprowadzanie kapitalnych i bieżących remontów, uzupełnianie i usprawnianie urządzeń oraz sprzętu w sanatoriach, ośrodkach czasowych, domach nauczycieli, hotelach, klubach.

Komisja stwierdza, że uchwaliły i wnioski, do których statutowo zobowiązano Zarząd Główny ZNP i Rady Zakładowe, były w pełni realizowane, co znalazło potwierdzenie w materiałach dowodowych,

udokumentowanych wdrożeniach oraz w opiniach i ocenach członków Związku w toku kampanii sprawozdawczo-wyborczej poprzedzającej XII Zjazd Delegatów. Postulaty i wnioski, których realizacja zależała była od instytucji i władz pozazwiązkowych — Zarząd Główny ZNP przekazywał do właściwych resortów, instytucji i organizacji, uzupełniając je potrzebными opracowaniami, uzasadnieniami, analizami itp. Po przekazaniu ich właściwym adresatom Zarząd Główny zabiegał o ich realizację.

W oparciu o dokonaną analizę działalności Zarządu Głównego w okresie minionej kadencji pragnę w imieniu Głównej Komisji Rewizyjnej stwierdzić, że działalność Zarządu Głównego ZNP w kadencji 1973-1976 w zakresie spraw objętych kontrolą była prawidłowa, zgodna ze Statutem ZNP oraz Uchwałą XI Krajowego Zjazdu Delegatów. Zarząd Główny i rady zakładowe ZNP wykazywały troskę o rozwój oświaty i nauki, czyniły ustawicznie wysiłki celem intensyfikacji pracy ideowo-wychowawczej, współdziałaly z odpowiednimi organami administracji państwowej w polepszeniu warunków pracy, życia i wypoczynku pracowników oświaty i nauki.

Pracownicy Komisji Rewizyjnej w trakcie posiedzenia.

MARIA GWIZDAK PRZEWODNICZĄCA KOMISJI MANDATOWEJ

XII Krajowy Zjazd ZNP obradujący w Warszawie wybrał do Komisji Mandatowej 11 delegatów, zgodnie z przedłożoną propozycją przez przewodniczącą obrad Komisji Mandatowa ukonstytuowała się następująco: przewodnicząca — **Maria Gwizdak**, sekretarz — **Franciszek Wochniak**.

Komisja Mandatowa sprawdziła listę delegatów przybyłych na XII Krajowy Zjazd ZNP i stwierdza, że jest ona zgodna z przedstawianym komisji wykazem delegatów wybranych na konferencjach sprawozdawczo-wyborczych zakładowych organizacji związkowych i na konferencjach międzyzakładowych.

Ogółem delegatów wybranych zostało 413, w tym 174 kobiety i 239 mężczyzn. Według miejsca wyboru: bezpośrednio na konferencjach sprawozdawczo-wyborczych zakładowych — 144 delegatów, a międzyzakładowych konferencjach — 269 delegatów.

Według przynależności partyjnej: członków PZPR — 283, członków ZSL — 25, członków SD — 6, bezpartyjnych — 99.

Pracownicy Komisji Mandatowej w trakcie posiedzenia.

DYSKUSJA • DYSKUSJA • DYSKUSJA

EDMUND TREMPAŁA — bydgoskie

Jako reprezentant środowiska nauczycieli akademickich, pracujących w Wyższej Szkole Pedagogicznej, chciałbym na chwilę zająć uwagę słuchaczy problemami kształcenia i doskonalenia nauczycieli.

Związek Nauczycielstwa Polskiego niejednokrotnie dawał wyraz przekonaniu, że z wykształceniem nauczyciela, jego postawą moralną i zaangażowaniem wiąże się nadzieje na lepszą pracę szkoły i szybsze ukształtowanie społeczeństwa socjalistycznego. Poglądy, że mniejsza lub większa wydajność pracy szkoły czy innej placówki oświatowo-wychowawczej zależy przede wszystkim od nauczyciela — spotyka się z coraz większym uznaniem. Z kolei osobowość nauczyciela, przydatność i skuteczność jego pracy uzależniona jest od wielu czynników, przede wszystkim od uczelni kształcących kadry do tego zawodu.

Myszę, że jest stosowna okazja po temu, by podczas Krajowego Zjazdu Delegatów podkreślić nasze osiągnięcia w dziedzinie kształcenia i doskonalenia nauczycieli. To właśnie tutaj — w tej sali — podczas niedawnej debaty — domagaliśmy się wspólnie, aby każdy nauczyciel mógł kończyć pełne akademickie studia — i oto nasze postulaty spełniły się. Nasz kraj doczekał się chwili, że polski nauczyciel pracujący zawodowo, jak i ten, który dopiero przygotowuje się do zawodu, może ukończyć akademicką uczelnię pedagogiczną. Trochę, jaką otaczają WSP władze partyjne, MNSZWiT oraz ZNP, sprawia, że rozwijają się one bez zakłóceń dając gwarancję, że

dyplom magistra WSP jest równorzędny z dyplomem magistra każdej innej uczelni akademickiej w kraju.

Każda uczelnia akademicka ma do spełnienia funkcję dydaktyczną, wychowawczą i naukową. W naszej bydgoskiej uczelni funkcje te realizujemy łącznie. Nasze doświadczenia pozwalają nam wyrazić przekonanie, że uczelnia pedagogiczna powinna stanowić intencjonalne środowisko wychowania socjalistycznego, które zagwarantuje studentowi wdrożenie się do aktywności wprowadzającej go w określone funkcje i role zawodowe nauczyciela-wychowawcy.

Zdajemy sobie sprawę, że skuteczność funkcjonowania uczelni pedagogicznej jest zdeternowana licznymi czynnikami. Efekty jej pracy zależą od właściwego funkcjonowania wszystkich elementów środowiska, wciślego powiązania ich ze sobą i przepojenia różnymi formami samorządności, szeroko rozumianą aktywnością społeczną, przeżywaniem postępowych tradycji i obrzędowości. Im bogatsze w przeżycia i działania będzie życie studenta w uczelni tym lepiej potrafi on w przyszłości zorganizować proces pedagogiczny w szkole.

Nie należy zapominać ani na moment, że w wyższych szkołach pedagogicznych i na kierunkach nauczycielskich w innych uczelniach akademickich studiują nie tylko kandydaci do zawodu, ale poważna grupa pracujących. Mam osobście dla tych ludzi wiele uznania. Są to bardzo sumienni i pracowici studenci. Ich postawa mobilizuje nas nauczycieli akademickich do takiego organizowania procesu nauczania, aby zadania ich pobytu na uczelni nie została zmarnowana.

W dziedzinie kształcenia i doskonalenia nauczycieli mamy jeszcze wiele do zrobienia, ale po to w tych uczelniach pracujemy, aby wspólnie z aktywnym związkowym usuaać wszelkie niedociągnięcia. W pracy tej odczuwamy pomoc ze strony partii, resortów, ZG Związku i innych instytucji współpracujących z nami.

ZYGMUNT KOWALSKI — słupskie

W dniu zjazdu Związku Nauczycielstwa Polskiego należało zadać sobie pytanie: jakie są zadania każdego z nas, nauczycieli dzisiaj i w najbliższej przyszłości, jakie jest generalne zadanie naszej organizacji? Bo przecież w historii naszego Związku nie zajmowaliśmy się jedynie wąską sferą problemów profesjonalnych, lecz także problemami istotnymi dla narodu i kraju.

Ogólnonarodowy program budowy socjalistycznego społeczeństwa, program dociegnięcia i przścignięcia przodających krajów, wymaga od całego narodu wyłączenia wszystkich sił. W wysiłku tym nie może zabraknąć nauczycieli.

Jaki powinien być nauczyciel na miarę naszych czasów? Wyposażony w głęboką wiedzę i umiejętności. Warunek ten już jest realizowany. Studia wyższe nauczycieli równocześnie nadają rangę zawodową i umożliwiają właściwe wywiązywanie się z naszych obowiązków.

Osiem lat temu powołano WSN w Słupsku, następnie przekształcono ją na WSP.

Osiem lat to niewiele, ale w tym czasie procent nauczycieli z wyższym wykształceniem wzrósł na Pomorzu 2,5-krotnie.

Jestem zobowiązany przez kolegów do wyrażenia serdecznych podziękowań przewodniczącemu Rady Państwa, prof. Henrykowi Jabłońskiemu, za to, że osobistym zaangażowaniem spowodował, iż na naszym terenie powstała właśnie taka uczelnia. Ze względu na charakter tych naszych ziem jest to akt polityczny.

Nauczyciel nie może być tylko doskonałym fachowcem, musi być głęboko zaangażowany w podstawowych problemach społecznych, musi czuć wszystkie walkie problemy nurtujące nasz naród.

Powinniśmy postawić sobie wymagania, żeby obok wiedzy reprezentować takie wartości osobowe, które moglibyśmy przekazać naszym wychowankom. Zadaniem Związku jest uświadamianie nam na co dzień naszych historycznych zadań.

Jestem przekonany, a także moi koledzy, że w oparciu o zapewnienia, jakie na dzisiejszym zjeździe usłyszeliśmy, w oparciu o Uchwałę VII Zjazdu PZPR — wszystkie nasze nauczycielskie i szkolne kłopoty będą rozwiązywane na zasadzie racjonalnych przesłanek i realizowane w ten sposób, aby nam umożliwić wykonanie trudnych zadań, które na nas partia i społeczeństwo nałożyły.

WANDA MENTEL — katowickie

W obliczu reformy systemu edukacji narodowej szczególnego znaczenia nabiera wychowanie przedszkolne. W br. szkolnym nowy program pracy z dziećmi sześciolatkami został w naszym województwie wprowadzony do dziesięciu placówek przedszkolnych. Zakładają się, że z początkiem 1977 roku zostanie uruchomiony system powszechnego przygotowania nauczycieli do pracy z nowym programem. Tymczasem prowadzimy wnikliwe obserwacje, wywiady i testy, pozwalające na dokonanie bilansu zdrowia i ogólnego rozwoju psychicznego dziecka. Wczesne wykrycie defektów w rozwoju fizycznym czy psychicznym dziecka stwarza możliwość szybkiego ich leczenia.

W związku z tym warto zastanowić się, czy pracy rozpoznawczej nie rozpoczynać wcześniej, w okresie poprzedzającym ostatni rok pobytu dziecka w przedszkolu, co ułatwiłoby prowadzenie z sześciolatkami pracy wyrównawczej. Niektóre przedszkolne takty system wprowadziły u siebie, ale

sprawa wymaga ogólnego zarządzenia.

Ważnym czynnikiem ratującym na realizację czekających nas zadań jest kształcenie i doskonalenie kadry. Słowa podziękowania należą się partii i władzom oświatowym za umożliwienie naszej grupie zawodowej zdobycia wyższego magisterskiego wykształcenia, co świadczy o docenianiu znaczenia wychowania przedszkolnego.

Bardzo pozytywną formą doskonalenia, zwłaszcza w świetle czekających nas nowych zadań, są konferencje ideowo-pedagogiczne. Dobrze byłoby tylko, aby odbywały się one w godzinach rannych, a nie późnym popołudniem. W tym celu można by np. wykorzystać wolne soboty, bowiem w tych dniach frekwencja dzieci w przedszkolach jest z reguły mniejsza.

W dyskusji na temat modelu nauczyciela klas początkowych w zreformowanej szkole 10-letniej opowiadamy się za modelem nauczyciela specjalisty nauczania początkowego ze znajomością specyfiki pracy w przedszkolu. Postulujemy zatem wprowadzenie na wyższe uczelnie kierunku nauczania początkowe z wychowaniem przedszkolnym. Uważamy, że ideałem byłoby, aby nauczyciel prowadzący najstarszą grupę przedszkolną przechodził ze swymi dziećmi do szkoły i pracował z nimi w klasach I—III, a więc do końca szczebla początkowego.

DYSKUSJA • DYSKUSJA • DYSKUSJA • DYSKUSJA • DYSKUSJA • DYSKUSJA

MIECZYSLAW MARCZUK — przewodniczący Sekcji Oświaty Dorosłych ZG ZNP

Pragnę nawiązać do tych wszystkich zadań, które mówiła o ścisłym związku pomiędzy wykształceniem i wychowaniem naszego społeczeństwa, a wydajnością pracy produkcyjnej, społeczno-politycznej, kulturalnej we wszystkich dziedzinach życia. Oświata, a przede wszystkim kształcenie ustawiczne dorosłych, dzisiaj bardziej niż kiedykolwiek, staje się podstawowym czynnikiem warunkującym dalszy dynamiczny rozwój naszego kraju i kształtowanie społeczeństwa socjalistycznego.

Oświata dorosłych jest podstawowym elementem kształcenia i rozwoju społeczeństwa. Ponad 2 mln dorosłych w Polsce skończyło w bieżącym roku szkoły podstawowe. Ponad 1 mln — kończy średnie szkoły różnego typu. Ponad 5 mln osób rocznie uczestniczy w różnego rodzaju formach doskonalenia i podnoszenia kwalifikacji zawodowych. Co trzeci człowiek, pracujący w naszej gospodarce narodowej, to absolwent różnego typu szkół zawodowych dla pracujących. W różnych formach kształcenia się i doskonalenia bierze udział około 80 tys. pracujących nauczycieli.

W okresie minionej kadencji odnieśliśmy sporo sukcesów, które były wynikiem realizacji postulatów stawianych na XI Zjeź-

dzie. Wymienić należy choćby to, że dopracowaliśmy się znacznie elastyczniejszego systemu kształcenia dorosłych, wprowadzenia podstawowych studiów zawodowych, trypletelnich studiów dla pracujących, które pozwalają na zdobywanie średniego wykształcenia ogólnego i jednocześnie przygotowanie się do konkretnych zadań produkcyjnych. Ważną formą są technika dla robotników wyróżniających się swą aktywnością. Bardzo cenne jest kształcenie na poziomie średnim poprzez telewizyjne szkoły dla pracujących i uczących się. Warto podkreślić, że dla podstawowych studiów zawodowych opracowane zostały nowe programy nauczania a także podjęto prace nad przygotowaniem nowych podręczników.

Pragnąłbym zgłosić kilka wniosków, bowiem nie można zadowalać się dotychczasowymi osiągnięciami, gdyż istnieją dalsze potrzeby. W imieniu sekcji wskazuję na potrzebę systematycznego szkolenia dorosłych na wsi, potrzebę opracowania systemu tego szkolenia oraz przygotowanie nowych programów i podręczników dla szkół wiejskich dla pracujących.

Będziemy chcieli zająć się także do kształceniem nauczycieli i pracowników oświaty zatrudnionych w różnym typu placówkach oświatowych dla dorosłych. Powinno być powołany specjalny instytut, który zająłby się sprawami kształcenia dorosłych, a sprawą szczególnej wagi jest powołanie Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego, co umożliwiłoby dalszy rozwój oświaty dla dorosłych.

Gen. bryg. ALBIN ŻYTO — zastępca Szefa GZP WP

W imieniu kierownictwa resortu Obrony Narodowej i Żołnierzy Ludowego Wojska Polskiego mam zaszczyt złożyć Wam — Delegatom na XII Krajowy Zjazd ZNP, serdeczne, żołnierskie pozdrowienia. Za waszym pośrednictwem pragnę również przekazać wyrazy głębokiego szacunku i uznania dla wszystkich nauczycieli i uczniów dla wszystkich nauczycieli i uczniów, którzy w służbie państwa poświęcili się nauczaniu i wychowaniu młodego pokolenia, jego edukacji historycznej i ekonomicznej oraz przygotowania obronnego zawsze możecie liczyć na wojsko. Chcemy służyć Wam pomocą we wzbogacaniu wiedzy nauczycieli o naszej historii, o tradycjach walki zbrojnej, o współczesnym życiu i dorobku szkolnictwa-wychowawczym sił zbrojnych. Podobnie jak dotychczas będziemy służyć wychowawcom swoim doświadczeniem organizacyjnym, merytorycznym i dydaktycznym a zarazem korzystać z ich wiedzy i bogatego doświadczenia pedagogicznego.

Serdecznie dziękuję Wam, Towarzysze, i wszystkim nauczycielom-wychowawcom, za codzienną troskę o przyszłość młodego pokolenia, za serdeczną uwagę i współdziałanie z wojskiem w rozwijaniu zgodnej z duchem Uchwały VII Zjazdu PZPR i III Plenum KC PZPR świadomości narodowej i państwowej młodzieży.

Przed trzema laty Sejm PRL podjął uchwałę w sprawie reformy systemu edukacji narodowej. Podczas debaty wskazywano na czynniki, które decydować będą o powodzeniu tego przedsięwzięcia. Podkreślano wówczas, iż najważniejszym z nich jest i będzie nauczyciel.

Dziś, przyszedł już jasny zdaniem moim, czas, abyśmy sobie przypomnieli, że trzeba rozpoczynać od wykształcenia odpowiednich kadr nauczycielskich, od podniesienia poziomu naukowego i pozycji w społeczeństwie ogółu nauczycieli. Nowy system doskonalenia nauczycieli pracujących opracowany przez resorty oświaty i nauki zyskał pełną aprobatę nauczycieli — i tych, którzy podjęli trud podniesienia swoich kwalifikacji, i tych, którzy z pobudek współodpowiedzialności za jakość pra-

ci w społeczeństwie świecie. W realizacji tak istotnego celu dążyć będziemy do ścisłego współdziałania z ogółem nauczycieli i Waszym Związkiem, bowiem chyba nikt tak bezpośrednio jak dowódcy — wychowawcy wojskowi nie widzą rezultatów Waszego trudu i owoców Waszej pracy. Liczymy na Waszą pomoc, na to, że młodzież zdobędzie w szkole takie przygotowanie obywatelskie, które ułatwi jej będzie adaptację do trudnej, odpowiedzialnej, ale zarazem bardzo zaszczytnej służby wojskowej.

Pragniemy Was zapewnić, iż w dziele wychowania młodego pokolenia, jego edukacji historycznej i ekonomicznej oraz przygotowania obronnego zawsze możecie liczyć na wojsko. Chcemy służyć Wam pomocą we wzbogacaniu wiedzy nauczycieli o naszej historii, o tradycjach walki zbrojnej, o współczesnym życiu i dorobku szkolnictwa-wychowawczym sił zbrojnych. Podobnie jak dotychczas będziemy służyć wychowawcom swoim doświadczeniem organizacyjnym, merytorycznym i dydaktycznym a zarazem korzystać z ich wiedzy i bogatego doświadczenia pedagogicznego.

Serdecznie dziękuję Wam, Towarzysze, i wszystkim nauczycielom-wychowawcom, za codzienną troskę o przyszłość młodego pokolenia, za serdeczną uwagę i współdziałanie z wojskiem w rozwijaniu zgodnej z duchem Uchwały VII Zjazdu PZPR i III Plenum KC PZPR świadomości narodowej i państwowej młodzieży.

DANIELA LIBERADZKA — ciechanowskie

Przed trzema laty Sejm PRL podjął uchwałę w sprawie reformy systemu edukacji narodowej. Podczas debaty wskazywano na czynniki, które decydować będą o powodzeniu tego przedsięwzięcia. Podkreślano wówczas, iż najważniejszym z nich jest i będzie nauczyciel.

Dziś, przyszedł już jasny zdaniem moim, czas, abyśmy sobie przypomnieli, że trzeba rozpoczynać od wykształcenia odpowiednich kadr nauczycielskich, od podniesienia poziomu naukowego i pozycji w społeczeństwie ogółu nauczycieli. Nowy system doskonalenia nauczycieli pracujących opracowany przez resorty oświaty i nauki zyskał pełną aprobatę nauczycieli — i tych, którzy podjęli trud podniesienia swoich kwalifikacji, i tych, którzy z pobudek współodpowiedzialności za jakość pra-

cy szkoły zastępują swoich kolegów w dniach ich pobytu w uczelniach.

Ważną rolę do spełnienia na tym odcinku mają podstawowe ogniska związkowe. Szczególnie istotnym elementem wspierającym wysiłki resortu oświaty, resortu nauki i całej społeczności nauczycielskiej jest działalność kulturalno-oświatowa ZNP.

ZOFIA TRYBULL — gdańskie

Z wielu bardzo ważnych problemów dyskusowanych w czasie kampanii sprawozdawczo-wyborczej w województwie gdańskim, najbliższym pragnę omówić te, które dotyczą spraw społecznych nauczycieli. Województwa pół-

nocne stanowią swego rodzaju zagłębie czasowe dla całego kraju. W roku 1972 na terenie woj. gdańskiego wypracowało przez ZNP ok. 8 tysięcy nauczycieli. W br. liczba ta znacznie zmalała, odebrano bowiem nauczycielom trzy obiekty w Śopotcie i Gdańsku niewiele w zamian dając. Większość z 4800 miejsc czasowych w Tróćmieście przypadła na budynki szkolne, w których nie ma odpowiednich warunków do wypoczynku. Istnieje pilna potrzeba bu-

dy domów wypoczynkowych dla nauczycieli, przynajmniej w części podobnych do domów budowanych przez inne resorty. Należy także we wszystkich budowanych lub modernizowanych internatach i domach akademickich położonych w atrakcyjnych miejscowościach zabezpieczyć wyposażenie sanitarne w pokojach i przewidzieć małą liczbę miejsc w jednym pomieszczeniu. Pożądane jest także zwiększenie wykupu skierowań na wczasy z FWP oraz podniesienie stawki wyżywieniowej w domach sezonowych, a także budowa domów wypoczynkowych czynnych cały rok.

Rady zakładowe organizują również wczasy wymienne dla nauczycieli z kraju i zagranicą w NRD, Bułgarii, Czechosłowacji, pozwala to tylko częściowo zaspokoić potrzeby członków Związku.

Jesteśmy zaniepokojeni faktem, że w kuratorium oświaty i nauki w Łodzi, gdzie siedzieliście tysięcy pracowników oświaty zaledwie jeden pracownik. Podobnie jest w kuratorium woj. gdańskiego, które liczy dwadzieścia tysięcy pracowników oświaty. Znaczenie lepiej przedstawia się sytuacja na uczelniach, gdzie służby pracownicze przejęły techniczną stronę organizacji wczasów.

Dalszych zabiegów wymaga również ochrona zdrowia nauczycieli. W większości województw brak jest przełuchni dla pracowników oświaty i nauki. Liczba skierowań do sanatoriów nie odpowiada potrzebom. Mimo zwiększenia przydziału miejsc, w dalszym ciągu na skierowanie trzeba czekać ponad pół roku.

Ale najtrudniejszym problemem pozostają sprawy mieszkaniowe. Na 2831 nau-

czyeli zatrudnionych na wsi 669 osób czeka na mieszkanie, w tym aż 602 rodziny nauczycielskie, w których oboje małżonkowie pracują w szkole i nie mają innych możliwości uzyskania własnego lokum. W miastach licząc oczekujących wynosi ponad tysiąc. W samym tylko Uniwersytecie Gdańskim na mieszkanie czeka 514 osób, na politechnice 273 osoby, a w instytucjach PAN niewiele mniej.

Fundusz mieszkaniowy, który w br. wynosi 0,6 proc. funduszu plac, nie pozwala na wykup mieszkań ze spółdzielni. Jest on przydzielany głównie na uzupełnianie wkładów do spółdzielni mieszkaniowych oraz na remonty i budowę własnych domków. Na te cele przeznaczony jest również związkowy fundusz pomocy kredytowej. Mimo że Zarząd Główny w ubr. zwiększył ten fundusz o 1,5 mln zł. liczba ubiegających się o pożyczki nie maleje. W tej sytuacji należy zwiększyć fundusz pomocy kredytowej minimum o połowę dotychczasowej wysokości. Również Ministerstwo Oświaty i Wychowania powinno rozważyć możliwość znalezienia środków na wykup mieszkań dla swoich pracowników.

W tych województwach, w których czynność polityczną obją o to, aby sprawy mieszkaniowe nauczycieli były zatlawiane w pierwszej kolejności (np. w ołsztyńskim, w jedynocznym sposób zmienia się stanowisko władz gminnych. Taką troskę chcieli by odczuwać nauczyciele w całym kraju. Rozwiązanie trudności mieszkaniowych pozwoliłoby żywić nadzieję na przyciągnięcie do szkół większych absolwentów wyższych uczelni, ludzi młodych, pełnych inicjatywy. Liczymy na to, że nowe władze związkowe dołożą wszelkich starań, by zrealizować słuszne wnioski swoich członków.

EDWARD SZAFRANEK — poznańskie

W ramach partnerstwa między administracją szkolną a organizacją związkową powinna być zagwarantowana pełna autonomia w zakresie prezentowania własnych opinii i ocen, szczególnie jeżeli dotyczy to oficjalnie przyznanych i zagwarantowanych praw, czy stery działań. Prawidłowe, trafne reagowanie aktywu

związkowego na problemy występujące w środowisku nauczycielskim ma istotne znaczenie dla wzmocnienia autorytetu organizacji związkowych.

Mowa skoncentrował się na przedstawianiu poglądów dotyczących wzajemnych relacji między polityką oświatową a ekonomią oświaty.

W rozważaniach musimy być realistami — podkreślił. Bezsporne są osiągnięcia w naszej oświacie. Budżet państwa w roku 1976 zamknięł się kwotą blisko 750 mld złotych, z tego na oświatę przeznaczono w przybliżeniu 56 mld złotych. Wiadomo więc że taką kwotę możemy gospodarować i tylko w oparciu o te środki może się kształtować bieżąca polityka oświatowa. To świadomości powinni mieć wszystkie organy administracji oświatowej, aż do najmniejszych placówek oświatowej włącznie.

W naszych staraniach, żeby nowy system edukacji był rzeczywistym nowym systemem, nacisk należy położyć na doskonałość gospodarowania środkami uzyskanymi na oświacie. Myszę, że dojrzała sprawa, aby ustalić, jakie są minima finansowe dla poszczególnych placówek.

Dobrze, że w materiałach zjazdowych akcentuje się tak wyraźnie zapewnienie

nieodzownych warunków do wdrażania postawzonego kształcenia średniego, m.in. zwiększenia inwestycji na cele szkolnictwa, budownictwa mieszkaniowego dla nauczycieli, doskonalenia sieci szkół itp.

Wszyscy jesteśmy zgodni co do jednej sprawy, że najważniejszym ogniwem w systemie edukacji narodowej jest nauczyciel, stąd konieczność bardziej wszechstronnego inwestowania w samego nauczyciela. Należy stwierdzić, że właśnie te potrzeby w ostatnim czasie władze partyjne i państwowe tak wyraźnie zaakcentowały. Zobowiązanie wojewodów i prezydentów miast do opracowania programów poprawy warunków socjalno-bytowych nauczycieli, programów dalszego rozwoju i doskonalenia oświaty — stwarza realną szansę dopracowania się w każdym środowisku bardzo konkretnych ustaleń ze strony organów administracji państwowej. Dla zarlatowania bowiem wielu istotnych spraw, m.in. potrzeb mieszkaniowych pedagogów potrzebny jest program nie w skali wydziału oświaty, kuratorium czy nawet ministerstwa, niezbędny jest tu program i decyzje ponadresortowe.

Postawy nauczycieli są ściśle związane z warunkami życia i pracy. Oflarny trud, szczerze zaangażowanie, poczucie dumy zawodowej idą w parze z wyzróżnioną dostrzeganiem potrzeb nauczycieli i szkół w świetle stawianych zadań. Trzeba sobie z tego zdawać sprawę nie tylko wówczas, gdy przedstawia się wizję oświaty, ale i wówczas, gdy mówią się o warunkowaniach podtykających ekonomiką oświaty.

Naszym obywatelskim i statutowym obowiązkiem jest wpłynąć na zgodne z potrzebami społecznymi kształtowanie polityki oświatowej, mieć na uwadze rezultaty naszej wspólnej pracy i aktualne możliwości kraju. Tak też widzę rolę naszego Związku w nowej kadencji.

prof. WALDEMAR MICHOWICZ — Uniwersytet Łódzki

W mojej wypowiedzi pragnę nawiązać do programu działalności ZNP przedstawionego przez ustępującego Zarząd Główny, a szczególnie do dwóch kwestii: kształcenia nauczycieli i do pewnych trudności, jakie wynikły w pracy opiekunów - wychowawczych.

Wszyscy z pewnością czują się z tego faktu, że mamy okazję kształcić nauczycieli na poziomie studiów wyższych. Niewątpliwie wielkim osiągnięciem zarówno Związku, jak i resortów oświaty i szkolnictwa wyższego było uruchomienie studiów zaocznych, jednolitych, 4-letnich dla nauczycieli czynnych, którzy z różnych powodów nie mieli możliwości ukończenia szkoły wyższej.

Dotyczy to zwłaszcza nauczycieli zajmujących się nauczaniem przedmiotów ścisłych, jak matematyka, chemia, fizyka. Podjęta przez Związek inicjatywa, żeby urządzić kursy przygotowawcze jest cenna. Należy ją zdecydowanie realizować i to z założeniem, że rekrutacja z danej specjalizacji i niedostosowania się jeszcze do nowego stylu pracy.

Dotyczy to zwłaszcza nauczycieli zajmujących się nauczaniem przedmiotów ścisłych, jak matematyka, chemia, fizyka. Podjęta przez Związek inicjatywa, żeby urządzić kursy przygotowawcze jest cenna. Należy ją zdecydowanie realizować i to z założeniem, że rekrutacja z danej specjalizacji i niedostosowania się jeszcze do nowego stylu pracy.

Dotyczy to zwłaszcza nauczycieli zajmujących się nauczaniem przedmiotów ścisłych, jak matematyka, chemia, fizyka. Podjęta przez Związek inicjatywa, żeby urządzić kursy przygotowawcze jest cenna. Należy ją zdecydowanie realizować i to z założeniem, że rekrutacja z danej specjalizacji i niedostosowania się jeszcze do nowego stylu pracy.

Problem drugi: wydaje mi się, że jedną z podstawowych trudności, jaka obserwujemy przy kształceniu, jest niedostatek

(Dokończenie na str. 8)

FRANCISZEK ŚMIALEK

— przewodniczący Komisji Statutowej

Doreczony delegatom projekt Statutu ZNP przygotowany został przez Zespół do Spraw Statutu utworzony w ramach Komisji Zjazdowej, powołanej przez Plenum Zarządu Głównego ZNP. Treść projektu była dyskutowana i przyjęta na wspólnym posiedzeniu Komisji Zjazdowej i Prezydium ZG w dniu 23 września.

Plenum ZG zaakceptowało projekt statutu i postanowiło przedstawić go delegatom na XII Zjazd ZNP.

Z treścią i przebiegiem prac nad projektem statutu zapoznano delegatów w trakcie spotkań konsultacyjnych. W trakcie tych spotkań zgłoszono szereg wniosków i poprawek, które nasza komisja w dniu dzisiejszym rozpatrzyła i przedkłada koleżankom i kolegom delegatom do zatwierdzenia.

Potrzeba dokonania zmian w dotychczas obowiązującym statucie wynika z następujących przesłanek.

Po pierwsze — w całym ruchu zawodowym w Polsce, w tym również i w naszym Związku, dokonane zostały zmiany w strukturze organizacyjnej, których głównym celem było stworzenie warunków do umocnienia podstawowego ognia związkowego — zakładowej organizacji związkowej i jej instancji — rady zakładowej.

Po drugie — w wyniku zmiany w strukturze i kompetencjach organów władzy i administracji państwowej, w tym również w administracji oświatowej — powstała konieczność dostosowania struktury związkowej do struktury władz szkolnych. Jak wiadomo uchwałą plenum ZG powołano zakładowe organizacje związkowe i ich rady wszędzie tam, gdzie powołano organa administracji oświatowej pierwszej instancji.

Po trzecie — utworzenie zakładowego funduszu socjalnego i mieszkaniowego oraz nałożenie na organa administracyjne ustawowego obowiązku prowadzenia działalności socjalnej spowodowało potrzebę rozszerzenia w statucie postanowień dotyczących udziału Związku w realizacji polityki socjalnej.

Po czwarte — w wyniku prac nad projektem uporządkowano układ naszego statutu zbliżając go do statutu zrzeszenia.

Należy podkreślić, że w całokształcie prac nad statutem kierowano się zasadą, by propozycje zmian i poprawek ograniczyć tylko do wypadków podyktowanych wyraźną zmianą stanu faktycznego, bądź też potrzebą rozszerzenia lub uściślenia niektórych postanowień.

Istotę proponowanych zmian i poprawek szczegółowych można przedstawić następująco:

1. W części programowej statutu dodano postanowienie, że Związek „współuczestniczy w kształtowaniu i realizowaniu zadań oświatowo-wychowawczych”, jak również postanowienia dotyczące udziału

Związku w gospodarowaniu funduszem socjalnym i mieszkaniowym.

2. W części dotyczącej organizacji i struktury Związku:

— skoncentrowano wszystkie dotyczące tej kwestii postanowienia dotychczas obowiązującego statutu;

— dodano postanowienia w sprawie przeprowadzenia wyborów uzupełniających w przypadku, gdy skład osobowy rady zmniejszy się w toku kadencji o ponad 50 proc.;

— wprowadzono również postanowienia regulujące zasady i tryb uzupełniania składu osobowego władz związkowych.

3. W rozdziałach dotyczących praw i obowiązków członków Związku dodano między innymi postanowienia w sprawach:

— zwolnienia matek korzystających z bezpłatnego urlopu od obowiązku płacenia składek członkowskich;

— określono zasady opłacania składki w przypadku zaliczenia stażu związkowego;

4. Usunięto ze statutu postanowienia dotyczące zarządu okręgu oraz powiatowej organizacji związkowej.

Dodano stwierdzenie, że Krajowy Zjazd jest prawomocny, jeżeli bierze w nim udział co najmniej 2/3 delegatów oraz że do zakresu działania ZG należy między innymi ustalenie zasad podziału składki związkowej i dokonywanie zmian w strukturze Związku.

5. Wszystkie postanowienia dotyczące rad zakładowych, organizacji oddziałowych (ognisk) oraz ich rad, grup związkowych zamieszczono w rozdziale „Zakładowa organizacja związkowa”.

W tej części statutu dodano postanowienia dotyczące wyboru społecznego inspektora pracy na szczeblu organizacji zakładowej, oddziałowej (ogniska) i grupy związkowej.

Nałożono na rady obowiązek kontroli prawidłowości podziału świadczeń socjalnych, współdziałania w kształtowaniu i realizowaniu programów poprawy warunków pracy oraz dodano, że grupa związkowa wybiera oprócz męża zaufania (jak postanawia statut dotychczasowy) również jego zastępcę i społecznego inspektora pracy.

6. W rozdziale o komisjach rewizyjnych rozszerzono ich uprawnienia, szczegółowiej i odrębnie ujęto zadania Głównej Komisji Rewizyjnej oraz komisji rewizyjnych zakładowych organizacji związkowych.

Przedstawiam w imieniu Komisji Statutowej podstawowe przesłanki zmian i poprawek do statutu naszej organizacji. Proszę w imieniu komisji o uchwalenie projektu wraz z poprawkami.

Pragnę podziękować wszystkim członkom Związku, którzy brali udział w przygotowaniu projektu, oraz wszystkim tym, którzy go wzbogacili w czasie spotkań konsultacyjnych i w przesłanych listach do organizatorów zjazdu.

Wyrażam głębokie przekonanie, że uchwalony w dniu dzisiejszym statut służyć będzie dobrze naszej organizacji.

Przedstawiony projekt statutu został przyjęty znakomitą większością głosów. 12 delegatów głosowało przeciwko projektowi, 6 — wstrzymało się od głosu.

WŁODZIMIERZ ŁĘTEK

— przewodniczący Komisji Wyborczej

XII Krajowy Zjazd Delegatów ZNP obradujący w Warszawie, wybrał w dniu 15 października 1976 roku do Komisji Wyborczej 52 delegatów reprezentujących wszystkie województwa. Komisja Wyborcza ukonstytuowała się następująco: przewodniczący — Włodzimierz Łętek, sekretarz — Teresa Kośnik.

Pracom komisji towarzyszyła troska o jak najlepszy dobór kandydatów do składu Zarządu Głównego, zastępców członków Zarządu Głównego, Głównej Komisji Rewizyjnej oraz delegatów na VIII Kongres Związków Zawodowych.

Komisja czyniła wysiłki, aby skład osobowy władz związkowych odpowiadał strukturze zawodowej naszej organizacji i aby uwzględnić reprezentację terytorialną, a w centralnych władzach związkowych reprezentowane były wszystkie szczeble struktury organizacyjnej Związku. Ponadto komisja brała pod uwagę wiek oraz staż pracy związkowej kandydatów. Proponowani kandydaci reprezentują wszystkie typy szkół, placówki oświatowo-wychowawcze, wyższe uczelnie, instytuty naukowo-badawcze oraz pracowników gospodarczo-obsługowych i nauczycieli emerytów. Komisja oparła się na propozycjach zgłaszanych przez wojewódzkie zespoły delegatów.

Komisja przedkłada zjazdowi na doreczonych listach: 99 kandydatów do Zarządu Głównego; 7 kandydatów na zastępców członków ZG; 21 kandydatów do Głównej Komisji Rewizyjnej; 5 kandydatów na zastępców Głównej Komisji Rewizyjnej; 93 kandydatów na VIII Kongres Związków Zawodowych.

Wśród delegatów na VIII Kongres Związ-

ków Zawodowych Komisja Wyborcza zaproponowała kandydaturę członka Biura Politycznego, przewodniczącego Rady Państwa, przewodniczącego Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, wybitnego członka naszego Związku, prof. Henryka Jabłońskiego. Komisja Wyborcza zwróciła się z gorącą prośbą do tow. przewodniczącego Rady Państwa o wyrażenie zgody na kandydowanie na delegata VIII Kongresu Związków Zawodowych. Uzyskanie zgody jest wielkim zaszczytem i honorem dla naszego stanu nauczycielskiego.

Przedstawione listy kandydatów do Zarządu Głównego ZNP, na zastępców członków Zarządu Głównego ZNP, do Głównej Komisji Rewizyjnej oraz na delegatów na VIII Kongres Związków Zawodowych zostały w całości i jednogłośnie przez delegatów przyjęte.

Następnie w porozumieniu i z upoważnienia kierowników zespołów delegatów z poszczególnych województw kol. Leopold Czekalowski przedstawił propozycje 14 dodatkowych kandydatów na delegatów na VIII Kongres Związków Zawodowych. Lista tych kandydatów została przyjęta przez znakomitą większość kandydatów: 4 delegatów wyraziło sprzeciw, 11 — wstrzymało się od głosu.

Również po konsultacji i z upoważnienia kierowników zespołów delegatów z poszczególnych województw kol. Anna Siwicka przedstawiła propozycje 15 dodatkowych kandydatów na członków Plenum Zarządu Głównego ZNP, 1 kandydata na zastępcę członka Plenum ZG oraz 3 kandydatów do Głównej Komisji Rewizyjnej i 1 na zastępcę członka Głównej Komisji Rewizyjnej.

Listy zostały przyjęte przez ogromną większość delegatów. Sprzeciw złożył 1 delegat, 6 powstrzymało się od głosu.

U C H W A Ł A

XII KRAJOWEGO ZJAZDU DELEGATÓW ZNP

Sformułowany na VI i rozwinęty na VII Zjeździe PZPR program dynamicznego i harmonijnego rozwoju Polski — budowy rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego, wyznacza nowe zadania dalszego intensywnego doskonalenia systemu edukacji narodowej. Wszelkierony rozwój oświaty, nauki i socjalistycznego wychowania młodego pokolenia jest przedmiotem stałej troski partii i państwa.

W ostatnim 5-leciu nastąpił dynamiczny rozwój społeczno-gospodarczy i kulturalny naszego kraju, dla którego szkolnictwo przygotowało ponad 2 mln wysoko wykwalifikowanych pracowników. Został zapewniony dzieciom i młodzieży szeroki dostęp do wiedzy, wyrażający się liczbą 98 proc. absolwentów szkoły podstawowej, kształcących się w szkolnictwie średnim i zawodowym, wzrostem o 130 tys. liczby młodzieży studiującej oraz objęciem ponad miliona dzieci różnymi formami wychowania przedszkolnego.

W osiągnięciach tych poważny udział mają pracownicy oświaty i nauki oraz ich organizacja społeczno-zawodowa — Związek Nauczycielstwa Polskiego.

XII Krajowy Zjazd Delegatów ZNP stwierdza z uznaniem, że w minionej kadencji członkowie Związku aktywnie i twórczo uczestniczyli w życiu społecznym i politycznym ojczyzny, w pomnażaniu jej wartości duchowych i materialnych. Codzienną działalność członków Związku cechowała głęboka ideałowość i patriotyzm, wyrażające się w ofiarnej pracy dydaktyczno-wychowawczej i naukowej, w systematycznym pogłębianiu wiedzy i kwalifikacji zawodowych oraz lepszym przygotowaniu dzieci i młodzieży do życia i pracy.

Doniosłym społecznie zadaniem nauczycieli, rodziców i całego wychowującego społeczeństwa jest przygotowanie warunków do pomyślnego realizacji reformy systemu edukacji narodowej. Powszechna 10-letnia szkoła ogólnokształcąca — jako podstawa wykształcenia — zaspokajając będzie aspiracje edukacyjne społeczeństwa, pobudzać rozwój społeczno-gospodarczy i kulturalny kraju, odpowiadać wymogom rewolucji naukowo-technicznej, przygotowywać do kształcenia ustawicznego.

Wypełniając swą powinność wobec narodu, nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele akademicy, wszyscy pracownicy oświaty i nauki — stale doskonaląc swe kwalifikacje — wzmogą wysiłki dla pogłębienia patriotycznej jedności obywateli, ich wychowania politycznego, edukacji ekonomicznej, umacniania dyscypliny społecznej, poczucia odpowiedzialności za jakość i efektywność pracy na każdym stanowisku.

Efektywna praca społeczeństwa i dalszy pomyślny rozwój ojczyzny związane są nierozdzielnie z umacnianiem przyjaźni i braterstwa ze Związkiem Radzieckim i krajami socjalistycznej wspólnoty.

Pracownicy oświaty i nauki opowiadają się za pełną realizacją postanowień Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, za pogłębieniem wychowania w duchu pokoju, patriotyzmu i internacjonalizmu, przyjaźni i współpracy między narodami.

Związek Nauczycielstwa Polskiego uznaje, że podstawowe kierunki działania ruchu zawodowego zawarte w tezach projektu uchwały VIII Kongresu Związków Zawodowych odpowiadają potrzebom pracowników oświaty i nauki, są wyrazem głębokiej troski o dalsze doskonalenie warunków pracy i życia narodu.

Zjazd po wysłuchaniu referatu sprawozdawczego Zarządu Głównego ZNP i dyskusji:

— przyjmuje sprawozdanie Zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej z działalności Związku Nauczycielstwa Polskiego w latach 1972—1976;

— zatwierdza program działania Związku Nauczycielstwa Polskiego na kadencję 1976—1980 przy czym nadaje pierwszemu akapitowi s. 12 następujące brzmienie:

„W pracy naukowo-badawczej nieodzowne jest podejmowanie i rozwiązywanie problemów wypływających z aktualnych i perspektywicznych potrzeb kraju, terminowe realizowanie tematów badawczych, koncentracja środków i kadr na zagadnieniach priorytetowych dla rozwoju gospodarki narodowej. Rady zakładowe będą w jeszcze większym stopniu troszczyć się o stworzenie jak najlepszych warunków służących twórczej i efektywnej pracy placówek naukowych i uczelni”.

Zjazd zobowiązuje ZG ZNP, by w oparciu o niniejszą uchwałę, program działania i wnioski zgłaszane na rejonowych konsultacjach z delegatami przed zjazdem, w dyskusji na zjeździe, dostarczone na piśmie do Komisji Uchwał i Wniosków przez delegatów, opracował plan pracy ZNP na całą kadencję, na lata 1976—1980.

Zjazd zwraca się z apelem do wszystkich pracowników oświaty i nauki, działaczy oświatowych i związkowych, do wszystkich ogniw organizacyjnych, ogółu członków ZNP, by nie oszczędzili sił w urzeczywistnianiu programu VII Zjazdu partii, pomnażaniu osiągnięć oświaty i nauki, umacnianiu patriotycznej jedności narodu, zwartości i siły naszej ojczyzny.

Twórcza realizacja uchwały służyć będzie żywotnym interesom szkoły, zawodu nauczycielskiego i umacnianiu autorytetu Związku Nauczycielstwa Polskiego.

Warszawa, 15 października 1976 r.

XII KRAJOWY ZJAZD ZNP

BOLESŁAW GRZEŚ — prezes ZG ZNP

Po pracowitym dniu 15 października będą nie mniej pracowite kolejne dni. W imieniu nowo wybranego Zarządu Głównego serdecznie gorąco dziękuję Wam wszystkim za twórczy, konstruktywny wkład w przebieg tego zjazdu, za głosy w dyskusji, za wzbogacenie tych propozycji, które przygotowała na zjazd Komisja Zjazdowa.

Serdecznie dziękuję za zaufanie, którym darzyacie nas, powierzając nam te niezwykle odpowiedzialne, społeczne funkcje ZNP. Dziękuję także za pomoc w przygotowaniu zjazdu i w jego sprawnym, głęboko merytorycznym przeprowadzeniu.

Przyjęliśmy program działania na najbliższą kadencję, przyjęliśmy uchwałę i ona to wzbogacona niewątpliwie nowymi inicjatywami, inspiracją polityczną naszej partii, będzie towarzyszyła nam w czasie tej kadencji. Ona będzie decydowała, przy naszym aktywnym zaangażowaniu i poświęceniu, o tych rezultatach, jakie na następnym zjeździe przedstawimy delegatom. Realizacja jej będzie stanowiła o tym, co w zakresie reformy edukacji narodowej, co w zakresie rozwoju szkolnictwa i polskiej nauki nasze środowisko potrafi w ciągu najbliższych lat uczynić.

Naszemu zjazdowi towarzyszyło zainteresowanie środowiska daleko szerszego niż nauczycielskie i akademickie, naszemu zjazdowi towarzyszyło zainteresowanie — nie przesadzę chyba — każdej polskiej rodziny, która ma dziecko w przedszkolu, szkole, czy w szkole wyższej. Naszemu zjazdowi towarzyszyło zainteresowanie

władz politycznych i państwowych, czego wyrazem był udział w nim przedstawicieli najwyższych władz partyjnych i państwowych.

Chciałbym, Koleżanki i Koledzy, w imieniu nas wszystkich, w imieniu polskich nauczycieli i wychowawców, nauczycieli akademickich, pracowników nauki, wszystkich pracowników oświaty i nauki, wszystkich tych, z którymi współdziałamy i w imieniu każdego, kto do tego współdziałania wniósł nowe elementy, chciałbym w imieniu tego szerokiego, wielotysięcznego frontu, zapewnić najwyższe władze partyjne i państwowe, naszych kolegów ministrów, sekretarza naukowego PAN, wszystkich, że uczynimy, co w naszej mocy, by przyjęty program, by to, co przyniosła nam następne tygodnie, miesiące, lata, było przez nasze środowisko w pełni wykonane i byśmy z poczuciem dobrze spełnionego obywatelskiego, nauczycielskiego obowiązku mogli powiedzieć, że czynimy to dla rozwoju naszego kraju, naszej ojczyzny, dla Polski socjalistycznej.

Zyczę Wam koleżanki i koledzy sukcesów w pracy zawodowej, wiele entuzjazmu w społecznym działaniu. Zyczę Wam wszelkiej pomyślności w waszym życiu osobistym.

Koleżanki i koledzy! Najbliższe dni, to dni wyteżonej pracy i w tej pracy na każdym odcinku nie zabraknie nas i tych, których my reprezentujemy.

XII Krajowy Zjazd Delegatów Związku Nauczycielstwa Polskiego ogłaszam za zamknięty.